

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1905/2006

ze dne 18. prosince 2006

kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 179 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pro zlepšení účinnosti vnější pomoci Společenství se navrhuje nový rámec plánování a poskytování pomoci. Nařízení Rady (ES) č. 1085/2006 ⁽²⁾ zřizuje nástroj představní pomoci (NPP) pro pomoc Společenství poskytovanou kandidátským a možným kandidátským zemím. Nařízení (ES) č. 1638/2006 ⁽³⁾ stanoví obecná ustanovení o zřízení evropského nástroje sousedství a partnerství. Nařízení Rady (ES) č. 1934/2006 ⁽⁴⁾ zřizuje finanční nástroj pro průmyslové a jiné země a území s vysokými příjmy. Nařízení (ES) č. 1717/2006 ⁽⁵⁾ zřizuje nástroj stability. Nařízení (ES) č. .../2007 ^(*) zřizuje nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti. Nařízení (ES) č. 1889/2006 ⁽⁶⁾ zřizuje finanční nástroj pro podporu demokracie a lidských práv na celém světě. Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ⁽⁷⁾ se týká humanitární pomoci. Tímto nařízením se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci, který přímo podporuje politiku Evropského společenství v oblasti rozvojové spolupráce.

(2) Společenství provádí politiku rozvojové spolupráce, jejímž cílem je uskutečnění cílů snížení chudoby, udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje a hladkého a postupného zapojování rozvojových zemí do světového hospodářství.

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 18. května 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 23. října 2006 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2006.

⁽²⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 82.

⁽³⁾ Úř. věst. L 310, 9.11.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 405, 30.12.2006, s. 40.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 327, 24.11.2006, s. 1.

^(*) Toto nařízení bude přijato později.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 386, 29.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 163, 2.7.1996, s. 1.

(3) Společenství provádí politiku spolupráce, která podporuje spolupráci, partnerství a společné projekty hospodářských subjektů ve Společenství a v partnerských zemích a regionech, jakož i dialog mezi politickými, hospodářskými a sociálními partnery v příslušných odvětvích.

(4) Politika rozvojové spolupráce Společenství a jeho opatření v mezinárodním měřítku se řídí rozvojovými cíli tisíciletí, jako je vymýcení extrémní chudoby a hladu, přijatými Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 8. září 2000, a hlavními rozvojovými cíli a zásadami, které v oblasti rozvojové spolupráce schválilo Společenství a jeho členské státy v rámci Organizace spojených národů (OSN) a jiných příslušných mezinárodních organizací.

(5) S ohledem na soudržnost politik ve prospěch rozvoje je důležité, aby politiky Společenství jiné než politika rozvoje pomáhaly rozvojovým zemím v jejich úsilí při dosahování rozvojových cílů tisíciletí v souladu s článkem 178 Smlouvy o založení Evropského společenství.

(6) Základní podmínkou pro dlouhodobý rozvoj je politické prostředí zaručující mír, bezpečnost a stabilitu, dodržování lidských práv, základních svobod a demokratických zásad, právní stát, řádnou správu věcí veřejných a rovnost žen a mužů.

(7) Nezbytným předpokladem rozvoje jsou vhodné a udržitelné hospodářské politiky.

(8) Členové Světové obchodní organizace (WTO) se na 4. ministerské konferenci v Dohá zavázali k začlenění otázek spojených s obchodem do rozvojových strategií a k poskytování technické pomoci v oblasti obchodu a pomoci při budování kapacit, jakož i k nezbytným opatřením ve snaze usnadnit přenos technologií prostřednictvím obchodu a pro potřeby obchodu, posílit vztahy mezi přímými zahraničními investicemi a obchodem a vzájemné vazby mezi obchodem a životním prostředím a pomoci rozvojovým zemím účastnit se nových obchodních jednání a provádět výsledky těchto jednání.

- (9) Společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie „Evropský konsensus“⁽¹⁾ ze dne 20. prosince 2005 a veškeré jeho pozdější změny stanoví obecný rámec pro činnost Společenství v oblasti rozvoje. Mělo by se jím řídit plánování a provádění strategií rozvojové pomoci a spolupráce.
- (10) Rozvojová spolupráce by se měla provádět prostřednictvím zeměpisných a tematických programů. Zeměpisné programy by měly podporovat rozvoj zemí a regionů Latinské Ameriky, Asie, Střední Asie, Blízkého východu a Jižní Afriky a posílit spolupráci s nimi.
- (11) Společenství a jeho členské státy uzavřely s některými z těchto partnerských zemí a regionů dohody o partnerství a spolupráci s cílem přispět významným způsobem k dlouhodobému rozvoji těchto partnerských zemí a blahobytu jejich obyvatel. Tyto dohody o partnerství a spolupráci jsou založeny na společných a všeobecných hodnotách v oblasti dodržování a prosazování lidských práv, základních svobod, demokratických zásad a právního státu, které jsou podstatnými prvky těchto dohod. V této souvislosti je pozornost věnována rovněž právu na slušnou práci a právům osob se zdravotním postižením. Navazování a prohlubování dvoustranných vztahů mezi Společenstvím a partnerskými zeměmi a konsolidace mnohostranných institucí jsou důležitými faktory, které významnou měrou přispívají k rovnováze a rozvoji světového hospodářství a rovněž posilují úlohu a postavení Společenství a partnerských zemí a regionů ve světě.
- (12) Tematické programy by měly podporovat v první řadě rozvojové země, ale za podmínek stanovených v tomto nařízení by pro ně měly být způsobilé i dvě přijímající země, jakož i zámořské země a území, jejichž charakteristiky neumožňují vyhovět požadavkům Výboru pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD/DAC) na příjemce oficiální rozvojové pomoci a na něž se vztahuje čl. 2 odst. 4 první pododstavec první odrážka. Společenství by mělo financovat tematické programy v zemích, územích a regionech způsobilých pro pomoc v rámci zeměpisných programů uvedených v tomto nařízení, pro pomoc podle nařízení (ES) č. 1638/2006, nebo pro zeměpisnou spolupráci v souladu s Evropským rozvojovým fondem (ERF). Rozhodnutí Rady 2001/822/ES ze dne 27. listopadu 2001 o přidružení zámořských zemí a území k Evropskému společenství (rozhodnutí o přidružení zámoří)⁽²⁾, použitelné do 31. prosince 2011, stanoví podmínky pro způsobilost zámořských zemí a území pro tematické činnosti rozvojové pomoci financované ze souhrnného rozpočtu Evropské unie, jež toto nařízení nemění.
- (13) Tematické programy by měly vytvářet výraznou přidanou hodnotu a doplňovat programy zeměpisné povahy, které představují hlavní rámec pro spolupráci Společenství s třetími zeměmi. Rozvojová spolupráce prováděná prostřednictvím tematických programů by měla doplňovat zeměpisné programy uvedené v tomto nařízení a v nařízení (ES) č. 1638/2006 a spolupráci v rámci ERF. Tematické programy zahrnují zvláštní oblast činnosti, jež je v zájmu skupiny partnerských zemí, která není vymezena na základě zeměpisných kritérií, nebo činnosti spolupráce zaměřené na různé regiony nebo skupiny partnerských zemí, anebo mezinárodní činnosti bez zvláštního zeměpisného vymezení. Mají rovněž důležitou úlohu při vnějším rozvoji politik Společenství a při zajišťování odvětvové soudržnosti a viditelnosti.
- (14) Tematické programy by měly podporovat opatření v oblastech lidského a sociálního rozvoje, životního prostředí a udržitelného řízení přírodních zdrojů včetně energie, nestátních subjektů a místních orgánů, zajišťování potravin a migrace a azylu. Obsah tematických programů byl připraven na základě příslušných sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě.
- (15) Tematické programy týkající se životního prostředí a udržitelného řízení zdrojů včetně energie by měly podporovat mimo jiné řízení životního prostředí na mezinárodní úrovni a prosazování politik Společenství v oblasti životního prostředí a energetiky mimo území EU.
- (16) Tematický program týkající se migrace a azylu by měl přispět k uskutečnění cíle stanoveného v závěrech ze zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 15. a 16. prosince 2005, a sice ke zvýšení finanční pomoci Společenství v oblastech týkajících se migrace nebo souvisejících s migrací v rámci vztahů s třetími zeměmi.
- (17) Vývoj politiky Společenství v oblasti zajišťování potravin směřuje k podpoře široce pojatých strategií zajišťování potravin na celostátní, regionální a celosvětové úrovni, které by omezily použití potravinové pomoci na situace, které vyžadují humanitární pomoc, a na potravinové krize a zabránily ničivým účinkům na místní produkci a trhy, a je třeba, aby tato politika zohlednila zvláštní situaci zemí, které jsou strukturálně nestabilní a vysoce závislé na podpoře zajišťování potravin, s cílem zamezit prudkému snížení pomoci Společenství těmto zemím.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 314, 30.11.2001, s. 1.

- (18) V souladu se závěry Rady ze dne 24. května 2005 by měla být podporována opatření pro zlepšení reprodukčního a sexuálního zdraví v rozvojových zemích a pro zajištění dodržování souvisejících práv; měla by být poskytována finanční pomoc a odpovídající odborné poradenství s cílem podpořit komplexní přístup k reprodukčnímu a sexuálnímu zdraví a právům vymezených v akčním programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji (ICPD) a jejich uznání, včetně bezpečného mateřství a všeobecného přístupu ke komplexnímu souboru bezpečné a spolehlivé péče a služeb v oblasti reprodukčního a sexuálního zdraví. Při provádění opatření spolupráce musí být v příslušných případech důsledně dodržována rozhodnutí přijatá Mezinárodní konferencí o populaci a rozvoji.
- (19) V návaznosti na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 266/2006 ze dne 15. února 2006, kterým se stanoví doprovodná opatření pro signatářské země protokolu o cukru, jež jsou dotčeny reformou režimu cukru v EU ⁽¹⁾, by měla být poskytována pomoc rovněž zemím AKT, jež jsou signatáři protokolu o cukru a jež jsou dotčeny reformou společné organizace trhu s cukrem, zaměřená na podporu procesu přizpůsobování těchto zemí.
- (20) Účinnější pomoc, větší doplňkovost, lepší harmonizace a soulad a koordinace postupů mezi Společenstvím a jeho členskými státy i v rámci vztahů s dalšími dárci a činiteli v oblasti rozvoje jsou při provádění rozvojové politiky Společenství nezbytné pro zajištění soudržnosti a relevance pomoci a zároveň pro snížení nákladů nesených partnerskými zeměmi, v souladu s prohlášením o účinnosti pomoci, přijatým fórem na vysoké úrovni pro účinnost pomoci, jež se konalo v Paříži 2. března 2005.
- (21) V zájmu dosažení cílů tohoto nařízení je nezbytné prosazovat diferencovaný přístup závisící na souvislostech a potřebách rozvoje a podporující partnerské země nebo regiony zvláštními individuálně uzpůsobenými programy vycházejícími z jejich vlastních potřeb, strategií, priorit a zdrojů.
- (22) Klíčem k úspěchu rozvojových politik je přijetí odpovědnosti za rozvojové strategie partnerskými zeměmi, a proto by se k tomuto účelu mělo podporovat co největší zapojení všech částí společnosti, včetně osob se zdravotním postižením a jiných zranitelných skupin. Strategie spolupráce dárců a prováděcí postupy by měly být pokud možno přizpůsobeny strategiím a postupům partnerských zemí s cílem zajistit účinnost a průhlednost a podporovat země při přijímání odpovědnosti.
- (23) Vzhledem k potřebě zajistit účinný přechod od humanitární pomoci k dlouhodobé rozvojové pomoci by opatření způsobilá podle nařízení (ES) č. 1717/2006, neměla být v zásadě financována podle tohoto nařízení, s výjimkou případů, kdy je třeba zajistit kontinuitu spolupráce od krizové situace po stabilní podmínky pro rozvoj.
- (24) Uvolňování podmínek poskytování pomoci v souladu s osvědčenými postupy Výboru pro rozvojovou pomoc OECD je klíčovým faktorem pro zvýšení přidané hodnoty pomoci a budování místních kapacit. Pravidla účasti na zadávání zakázek nebo poskytování grantů a pravidla týkající se původu dodávek by měla být stanovena podle aktuálního vývoje z hlediska uvolňování podmínek poskytování pomoci.
- (25) Pomoc by měla být řízena v souladu s pravidly pro vnější pomoc obsaženými v nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽²⁾, přičemž je třeba řádně zohlednit příslušná ustanovení zaměřená na ochranu finančních zájmů Společenství. Mělo by se trvale usilovat o zlepšení provádění rozvojové spolupráce pro dosažení řádné rovnováhy mezi přidělenými finančními zdroji a absorpční kapacitou, jakož i pro snížení neuhrazených závazků.
- (26) Toto nařízení stanoví na období 2007-2013 finanční krytí, které představuje pro rozpočtový orgán hlavní referenční hodnotu ve smyslu bodu 37 interinstitucionální dohody ze dne 17. května 2006 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení ⁽³⁾.
- (27) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽⁴⁾. Programové dokumenty a některá zvláštní prováděcí opatření by měly být přijaty postupem projednávání v řídicím výboru.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 50, 21.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/512/ES (Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s. 11).

- (28) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž navrhované spolupráce s rozvojovými zeměmi, územími a regiony, které nejsou členskými státy Společenství a nejsou způsobilé pro podporu Společenství podle nařízení (ES) č. 1085/2006 nebo nařízení (ES) č. 1638/2006, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu této akce lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (29) Přijetí tohoto nařízení vyvolává potřebu zrušit stávající soubor nařízení s ohledem na restrukturalizaci nástrojů vnější činnosti, zejména v oblasti rozvojové spolupráce,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Obecný účel a oblast působnosti

1. Společenství financuje opatření zaměřená na podporu spolupráce s rozvojovými zeměmi, územími a regiony zařazenými do seznamu příjemců pomoci Výboru pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a uvedenými v příloze I (dále jen „partnerské země a regiony“). Komise mění přílohu I v souladu s pravidelnými přezkumy seznamu příjemců pomoci prováděnými Výborem pro rozvojovou pomoc OECD a o změnách informuje Evropský parlament a Radu.
2. Společenství financuje tematické programy v zemích, územích a regionech způsobilých pro pomoc v rámci zeměpisných programů podle tohoto nařízení, uvedených v člincích 5 až 10, pro pomoc podle nařízení (ES) č. 1638/2006 nebo pro zeměpisnou spolupráci v rámci Evropského rozvojového fondu (ERF).
3. Pro účely tohoto nařízení se regionem rozumí zeměpisná oblast zahrnující více než jednu rozvojovou zemi.

HLAVA I

CÍLE A OBECNÉ ZÁSADY

Článek 2

Cíle

1. Hlavním a rámcovým cílem spolupráce podle tohoto nařízení je vymýcení chudoby v partnerských zemích a regionech v kontextu udržitelného rozvoje, včetně plnění rozvojových cílů

tisíciletí, jakož i prosazování demokracie, řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv a právního státu. V souladu s těmito cíli spolupráce s partnerskými zeměmi a regiony

- upevňuje a podporuje demokracii, právní stát, lidská práva a základní svobody, řádnou správu věcí veřejných, rovnost žen a mužů a související nástroje mezinárodního práva,
- podporuje udržitelný rozvoj, včetně politických, hospodářských, sociálních a environmentálních aspektů, v partnerských zemích a regionech, a zejména v těch nejvíce znevýhodněných,
- podporuje jejich hladké a postupné zapojení do světového hospodářství,
- přispívá k rozvoji opatření na mezinárodní úrovni pro ochranu a zlepšení kvality životního prostředí a udržitelného řízení světových přírodních zdrojů s cílem zajistit udržitelný rozvoj, včetně řešení otázek změny klimatu a biologické rozmanitosti, a
- posiluje vztahy mezi Společenstvím a partnerskými zeměmi a regiony.

2. Spolupráce Společenství podle tohoto nařízení je v souladu se závazky a cíli v oblasti rozvojové spolupráce, které Společenství schválilo v rámci Organizace spojených národů (OSN) a dalších mezinárodních organizací příslušných pro oblast rozvojové spolupráce.

3. Právní rámec pro spolupráci s partnerskými zeměmi a regiony poskytuje rozvojová politika Společenství, jak je stanovena v hlavě XX Smlouvy. Společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise k rozvojové politice Evropské unie „Evropský konsensus“ ze dne 20. prosince 2005 a případné pozdější změny stanoví obecný rámec, hlavní směry a vodítko pro provádění spolupráce Společenství s partnerskými zeměmi a regiony podle tohoto nařízení.

4. Opatření uvedená v čl. 1 odst. 1 musí být navržena tak, aby splňovala kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD.

Programy uvedené v čl. 1 odst. 2 musí být navrženy tak, aby splňovaly kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD, s výjimkou případů, kdy

- charakteristika příjemce pomoci vyžaduje jiná kritéria nebo
- programem se provádí globální iniciativa, priorita politiky Společenství nebo mezinárodní závazek Společenství, jak je uvedeno v čl. 11 odst. 2, a opatření nemá vlastnosti nezbytné pro splnění takového kritéria.

Nejméně 90 % výdajů předpokládaných v rámci tematických programů musí být navrženo tak, aby byla splněna kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD, aniž je dotčen čl. 2 odst. 4 druhý pododstavec první odrážka.

5. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení nesmí být použita k financování nákupu zbraní nebo střeliva a operací v souvislosti s vojenstvím nebo obranou.

6. Opatření, na která se vztahuje nařízení (ES) č. 1717/2006, a zejména článek 4 uvedeného nařízení, a která jsou způsobila pro financování podle uvedeného nařízení, nejsou v zásadě financována podle tohoto nařízení, s výjimkou případů, kdy je třeba zajistit kontinuitu spolupráce od krizové situace po stabilní podmínky pro rozvoj.

Aniž je dotčena potřeba zajistit kontinuitu spolupráce od období krize po stabilní podmínky pro rozvoj, nejsou podle tohoto nařízení financována opatření, na která se vztahuje nařízení (ES) č. 1257/96 a která jsou způsobila pro financování podle něj.

Článek 3

Obecné zásady

1. Společenství je založeno na hodnotách demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod a snaží se prostřednictvím dialogu a spolupráce rozvíjet a upevňovat oddanost těmto hodnotám v partnerských zemích a regionech.

2. Při provádění tohoto nařízení je třeba prosazovat diferencovaný přístup závislý na souvislostech a potřebách rozvoje a poskytující partnerským zemím nebo regionům zvláštní individuálně uzpůsobené programy spolupráce, jež vycházejí z jejich vlastních potřeb, strategií, priorit a zdrojů.

S cílem dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí mají při souhrnném přidělování prostředků přednost nejméně rozvinuté země a země s nízkými příjmy. Patřičnou pozornost je třeba věnovat podpoře rozvoje ve prospěch chudých zemí se středními příjmy, zejména ve prospěch zemí s nižšími středními příjmy, jelikož mnoho z nich čelí podobným problémům jako země s nízkými příjmy.

3. Do všech programů se začlení tyto průřezové otázky: prosazování lidských práv, rovnost žen a mužů, demokracie, řádná správa věcí veřejných, práva dětí a původních obyvatel,

udržitelné životní prostředí a boj proti HIV/AIDS. Navíc bude zvláštní pozornost věnována posílení právního státu, zlepšení přístupu ke spravedlnosti a podpoře občanské společnosti, jakož i podpoře dialogu, zapojení a smíření a budování institucí.

4. Společenství přihlíží k cílům uvedeným v hlavě XX Smlouvy a v článku 2 tohoto nařízení při uskutečňování všech politik, které by mohly mít vliv na partnerské země a regiony. U opatření financovaných podle tohoto nařízení Společenství rovněž zajistí soudržnost s jinými oblastmi své vnější činnosti. Tato soudržnost se zajistí při tvorbě politiky, strategickém plánování i plánování a provádění jednotlivých opatření.

5. Společenství a členské státy zlepší koordinaci a doplňkovost svých politik v oblasti rozvojové spolupráce tím, že budou reagovat na priority partnerských zemí a regionů na úrovni zemí a regionů. Politika Společenství v oblasti rozvojové spolupráce doplňuje odpovídající politiky sledované členskými státy.

6. Komise a členské státy usilují o pravidelnou a častou výměnu informací, mimo jiné s ostatními dárci, a podporují lepší koordinaci a doplňkovost dárců tím, že směřují ke společnému víceletému plánování založenému na strategiích pro snižování chudoby nebo obdobných strategiích partnerských zemí a na jejich rozpočtových postupech, ke společným prováděcím mechanismům, včetně společné analýzy, ke společným misím více dárců a k využívání režimů spolufinancování.

7. Společenství a členské státy prosazují v rámci svých pravomocí mnohostranný přístup k celosvětovým výzvám a podporují spolupráci s mnohostrannými a regionálními organizacemi a subjekty, jako jsou mezinárodní finanční instituce a agentury, fondy a programy OSN, a s dalšími dvoustrannými dárci.

8. Společenství prosazuje účinnou spolupráci s partnerskými zeměmi a regiony v souladu s osvědčenými mezinárodními postupy. Podporuje

a) proces rozvoje, který řídí partnerská země a nese za něj odpovědnost. Společenství ve stále větší míře přizpůsobuje svou podporu rozvojovým strategiím, reformním politikám a postupům partnerských zemí. Společenství přispívá k posilování procesu vzájemné odpovědnosti partnerských vlád a dárců a podporuje místní odborné zkušenosti a místní zaměstnanost;

- b) přístupy k rozvoji, které podporují začleňování, účast a široké zapojení všech částí společnosti do procesu rozvoje a celonárodního dialogu, včetně dialogu politického;
- c) účinné způsoby a nástroje spolupráce uvedené v článku 25, v souladu s osvědčenými postupy Výboru pro rozvojovou pomoc OECD přizpůsobenými zvláštním okolnostem v jednotlivých partnerských zemích nebo regionech, se zaměřením na přístupy založené na programech, na poskytování předvídatelného financování pomoci, na vývoj a používání systémů zemí a na přístupy k rozvoji založené na výsledcích, včetně, je-li to vhodné, cílových hodnot a ukazatelů rozvojových cílů tisíciletí;
- d) lepší dopad politik a plánování prostřednictvím koordinace a harmonizace mezi dárci, aby se omezilo překrývání a zdvojení, zlepšila doplňkovost a podpořily iniciativy více dárců. Koordinace se uskutečňuje v partnerských zemích a regionech za použití sjednaných směrů a zásad osvědčených postupů v oblasti koordinace a účinnosti pomoci;
- e) začlenění profilu rozvojových cílů tisíciletí do strategických dokumentů pro jednotlivé země a do jejich víceletého plánování.
9. Komise informuje Evropský parlament a pořádá pravidelnou výměnu názorů.
10. Komise usiluje o pravidelnou výměnu informací s občanskou společností.

HLAVA II

ZEMĚPISNÉ A TEMATICKÉ PROGRAMY

Článek 4

Provádění pomoci Společenství

V souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení se pomoc Společenství provádí prostřednictvím zeměpisných a tematických programů podle článků 5 až 16 a programu podle článku 17.

Článek 5

Zeměpisné programy

1. Zeměpisný program zahrnuje spolupráci ve vhodných oblastech činnosti s partnerskými zeměmi a regiony na základě zeměpisného vymezení.
2. V souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení zahrnuje pomoc Spole-

čností zemím Latinské Ameriky, Asie, Střední Asie a Blízkého východu podle přílohy I a Jižní Afriky opatření v těchto oblastech spolupráce:

- a) podpora provádění politik zaměřených na vymýcení chudoby a na splnění rozvojových cílů tisíciletí;

Lidský rozvoj

- b) uspokojení základních potřeb obyvatelstva s prvořadým důrazem na základní vzdělávání a zdraví, zejména prostřednictvím:

v oblasti zdraví:

- i) zvýšení přístupu ke zdravotnickým službám a jejich poskytování pro skupiny obyvatelstva s nižšími příjmy a pro skupiny na okraji společnosti, včetně žen a dětí, osob příslušejících ke skupinám, které jsou vystaveny diskriminaci na základě etnického původu, náboženského vyznání nebo jiných důvodů, a osob zdravotně postižených, se zaměřením především na související rozvojové cíle tisíciletí, a to snížení dětské úmrtnosti, zlepšení zdraví matek a dětí a sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, jak je uvedeno v programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji (ICPD) konané v Káhiře, řešení problému chorob spojených s chudobou, zejména HIV/AIDS, tuberkulózy a malárie;

- ii) posílení zdravotních systémů s cílem předejít krizím lidských zdrojů ve zdravotnictví;

- iii) zvýšení kapacit zejména v oblastech jako veřejné zdraví a výzkum a vývoj;

v oblasti vzdělávání:

- iv) v oblasti základního vzdělávání prostřednictvím prioritního zaměření na dosažení kvalitního základního vzdělávání, na které by navazovala odborná příprava, a snížení nerovností, pokud jde o přístup ke vzdělávání; podpora povinného a bezplatného vzdělávání do věku patnácti let s cílem bojovat proti všem formám dětské práce;

- v) zaměření na dosažení základního vzdělání pro všechny do roku 2015 a odstranění nerovností pohlaví v oblasti vzdělávání;

- vi) podpory odborné přípravy, vysokého školství, celoživotního učení, kulturní a vědeckotechnické spolupráce, akademických a kulturních výměn a zlepšování vzájemného porozumění mezi partnerskými zeměmi a regiony a Společenstvím;

Sociální soudržnost a zaměstnanost

- c) podpora sociální soudržnosti jakožto prioritní politiky vztahů mezi Společenstvím a partnerskými zeměmi, se zaměřením na slušnou práci a sociální a fiskální politiku, a boje proti chudobě, nerovnosti, nezaměstnanosti a vyloučení zranitelných skupin a skupin na okraji společnosti;
- d) boj proti všem formám diskriminace skupin, podpora a ochrana rovnosti žen a mužů, práv původních obyvatel a práv dětí, včetně podpory provádění Úmluvy OSN o právech dítěte, a opatření zaměřená na řešení problémů, jimž čelí děti žijící na ulici a děti vykonávající nebezpečné formy práce nebo práci, která brání řádné školní docházce;
- e) posílení institucionálního rámce pro podporu a usnadnění vzniku malých a středních podniků s cílem podněcovat vytváření pracovních míst;

Správa věcí veřejných, demokracie, lidská práva a podpora institucionálních reforem

- f) podpora a ochrana základních svobod a lidských práv, posílení demokracie, právního státu, přístupu ke spravedlnosti, řádné správy věcí veřejných včetně opatření pro boj proti korupci, což může zahrnovat budování kapacit a posílení institucionálního a legislativního rámce, a to především v oblasti vnitrostátní správy, vytváření a provádění politik a správy veřejných financí a vnitrostátních zdrojů průhledným způsobem;
- g) podpora aktivní občanské společnosti, včetně organizací občanské společnosti zastupujících osoby žijící v chudobě, a podpora dialogu mezi občany, zapojení a smíření a budování institucí;
- h) podpora spolupráce a politické reformy v oblasti bezpečnosti a spravedlnosti, zejména pokud jde o azyl a migraci, boj proti drogám a jinému nedovolenému obchodu, včetně obchodu s lidmi, korupci a praní peněz;
- i) podpora spolupráce s partnerskými zeměmi a jejich politických reforem v oblasti migrace a azylu a podpora iniciativ v oblasti budování kapacit s cílem zajistit vytvoření a provádění migračních politik příznivých pro rozvoj za účelem řešení základních příčin migrace;
- j) podpora účinného multilateralismu, zejména dodržováním mezinárodního práva a přistoupením k mnohostranným dohodám, jež se týkají oblasti rozvoje, a jejich účinným prováděním;

Obchod a regionální integrace

- k) pomoc partnerským zemím a regionům v oblasti obchodu, investic a regionální integrace, včetně technické pomoci a budování kapacit, s cílem vytvořit a provádět vhodné obchodní politiky, podpora příznivějšího podnikatelského prostředí, vhodných hospodářských a finančních politik a rozvoje soukromého sektoru, aby partnerské země a regiony měly prospěch ze svého zapojení do světového hospodářství a aby byla podporována sociální spravedlnost a růst zaměřený na chudé země;
- l) podpora přistoupení ke Světové obchodní organizaci a provádění jejích dohod prostřednictvím technické pomoci a budování kapacit, a to zejména provádění Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „dohoda TRIPS“), především v oblasti veřejného zdraví;
- m) podpora hospodářské a obchodní spolupráce a posílení investičních vztahů mezi Společenstvím a partnerskými zeměmi a regiony, včetně opatření s cílem podpořit a zajistit, aby soukromí činitelé, včetně místních a evropských podniků, přispívali k sociálně odpovědnému a udržitelnému hospodářskému rozvoji, včetně dodržování základních pracovních norem Mezinárodní organizace práce (MOP) a prostřednictvím opatření zaměřených na podporu budování místních kapacit;

Životní prostředí a udržitelný rozvoj přírodních zdrojů

- n) podpora udržitelného rozvoje prostřednictvím ochrany životního prostředí a udržitelného řízení přírodních zdrojů, včetně ochrany biologické rozmanitosti a lesů, včetně opatření na zachování a udržitelné řízení lesů s aktivní účastí místních společenství a obyvatelstva závislého na lesích;
- o) podpora zlepšování městského prostředí;
- p) podpora udržitelných modelů výroby a spotřeby a bezpečného a udržitelného hospodaření s chemickými látkami a odpadem, a to s ohledem na jejich dopad na zdraví;
- q) zajištění dodržování mezinárodních dohod v oblasti životního prostředí, jako jsou Úmluva OSN o biologické rozmanitosti, Úmluva OSN o boji proti rozšiřování pouští a Rámcová úmluva OSN o změně klimatu, a to v souladu s akčním plánem EU pro změnu klimatu a s protokoly k uvedeným úmluvám a jejich následnými změnami, jakož i podpora jejich provádění;
- r) rozvoj kapacit pro připravenost na mimořádné události a předcházení přírodním katastrofám;

Voda a energie

s) podpora udržitelného a integrovaného hospodaření s vodními zdroji, se zvláštním důrazem na přístup k nezávadné pitné vodě a hygienickým zařízením pro všechny, v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí, a udržitelného a účinného využívání vodních zdrojů, včetně pro zemědělské a průmyslové účely;

t) podpora většího využívání udržitelných energetických technologií;

Infrastruktura, komunikace a doprava

u) přínos k rozvoji hospodářské infrastruktury, včetně podpory regionální integrace, a podpora zvýšeného využívání informačních a komunikačních technologií;

Rozvoj venkova, územní plánování, zemědělství a zajišťování potravin

v) podpora udržitelného rozvoje venkova, včetně decentralizace a posílení postavení venkova, zejména za účelem zajišťování potravin;

Situace po skončení krize a nestabilní státy

w) střednědobá a dlouhodobá rekonstrukce a obnova regionů a zemí zasažených konfliktem, přírodními katastrofami či katastrofami způsobenými člověkem, včetně podpory akcí proti minám, demobilizace a zpětného začleňování, při zajištění kontinuity mezi okamžitou pomocí, obnovou a rozvojem v souladu s čl. 2 odst. 6 a s ohledem na pravomoci Společenství a jeho členských států;

x) provádění střednědobých a dlouhodobých činností zaměřených na soběstačnost a začlenění nebo opětovného začlenění vykořeněných skupin obyvatel, zajištění toho, aby byl dodržován integrovaný a jednotný přístup k humanitární pomoci, obnově, pomoci vykořeněným skupinám obyvatelstva a rozvojové spolupráci. Činnost Společenství usnadní přechod od nouzového stavu k fázi rozvoje, a to podporou společenského a hospodářského začlenění nebo opětovného začlenění zasažených skupin obyvatelstva, a podpoří zavedení nebo posílení demokratických struktur a úlohu obyvatelstva v procesu rozvoje;

y) v případě nestabilních států nebo nedostatečně fungujících států podpora dodávky základních služeb a budování legitimních, efektivních a pružných veřejných institucí;

z) řešení rozvojových problémů společných Společenství a jeho partnerům, zejména podpora dialogu v rámci jednotlivých odvětví, podpora provádění dvoustranných dohod

a jakýchkoli jiných druhů opatření v souladu s oblastí působnosti tohoto nařízení.

Článek 6

Latinská Amerika

Pomoc Společenství poskytovaná Latinské Americe podporuje opatření, jež jsou v souladu s článkem 5 a s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Pozornost se navíc věnuje následujícím oblastem spolupráce, které odrážejí zvláštní situaci v Latinské Americe:

a) podpora sociální soudržnosti jakožto společného cíle a prioritní politiky v rámci vztahů mezi Společenstvím a Latinskou Amerikou v zájmu boje proti chudobě, nerovnosti a vyloučení. Zvláštní pozornost se zaměří na sociální péči a daňové politiky, produktivní investice za účelem vyšší zaměstnanosti a lepších pracovních míst, politiky bojující proti diskriminaci a proti výrobě a užívání drog a obchodu s nimi, jakož i na zlepšení základních sociálních služeb, zejména zdravotnictví a školství;

b) podpora větší regionální integrace, včetně podpory různých procesů regionální integrace a propojení síťové infrastruktury, při současném zajištění doplňkovosti s činnostmi podporovanými Evropskou investiční bankou (EIB) a jinými institucemi;

c) podpora posilování řádné správy věcí veřejných a veřejných institucí, jakož i ochrany lidských práv, včetně práv dětí a původních obyvatel;

d) podpora vytvoření společného prostoru vysokoškolského vzdělávání EU-Latinská Amerika;

e) podpora udržitelného rozvoje ve všech jeho rozměrech, se zvláštní pozorností věnovanou ochraně lesů a biologické rozmanitosti.

Článek 7

Asie

Pomoc Společenství poskytovaná Asii podporuje opatření, jež jsou v souladu s článkem 5 a s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Pozornost se navíc věnuje následujícím oblastem spolupráce, které odrážejí zvláštní situaci v Asii:

a) plnění rozvojových cílů tisíciletí v oblasti zdravotnictví, včetně HIV/AIDS, a vzdělávání, mimo jiné prostřednictvím politického dialogu o odvětvových reformách;

- b) řešení otázek veřejné správy zejména v nestabilních státech na podporu budování legitimních, efektivních a pružných veřejných institucí a aktivní a organizované občanské společnosti a s cílem zlepšit ochranu lidských práv, včetně práv dětí;
- c) podpora větší regionální integrace a spolupráce prostřednictvím podpory různých procesů regionální integrace a dialogu;
- d) přispívání k tlumení epidemií a zoonóz, jakož i k obnově postižených odvětví;
- e) podpora udržitelného rozvoje ve všech jeho rozměrech, se zvláštní pozorností věnovanou ochraně lesů a biologické rozmanitosti;
- f) boj proti výrobě a užívání drog a obchodu s nimi a proti jinému nedovolenému obchodu.

Článek 8

Střední Asie

Pomoc Společenství poskytovaná Střední Asii podporuje opatření, jež jsou v souladu s článkem 5 a s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Pozornost se navíc věnuje následujícím oblastem spolupráce, které odrážejí zvláštní situaci ve Střední Asii:

- a) podpora ústavních reforem a legislativního, správního a regulačního sbližování se Společenstvím, včetně posílení vnitrostátních institucí a subjektů odpovědných za účinné provádění politik v oblastech, na které se vztahují dohody o partnerství a spolupráci, jako jsou volební orgány a parlamenty, podpora reformy veřejné správy a řízení veřejných financí;
- b) podpora rozvoje tržního hospodářství a začlenění partnerských zemí do Světové obchodní organizace, přičemž se berou v úvahu sociální aspekty transformace;
- c) podpora účinné správy hranic a přeshraniční spolupráce na podporu udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje a rozvoje v oblasti životního prostředí v hraničních regionech;
- d) boj proti výrobě a užívání drog a obchodu s nimi a proti jinému nedovolenému obchodu;
- e) boj proti HIV/AIDS;

- f) prosazování regionální spolupráce, dialogu a integrace, a to i se zeměmi, na které se vztahuje nařízení (ES) č. 1638/2006 a jiné nástroje Společenství, zejména podpora spolupráce v oblasti životního prostředí, zvláště pokud jde o vodu a kanalizaci, dále v oblasti vzdělávání, energetiky a dopravy, včetně bezpečnosti a zajištění mezinárodních dodávek energie a dopravních operací, v oblasti propojení, sítí a jejich provozovatelů, obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

Článek 9

Blízký východ

Pomoc Společenství poskytovaná Blízkému východu podporuje opatření, jež jsou v souladu s článkem 5 a s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Pozornost se navíc věnuje následujícím oblastem spolupráce, které odrážejí zvláštní situaci na Blízkém východě:

- a) podpora sociální soudržnosti s cílem zajistit sociální spravedlnost, zejména v souvislosti s využíváním domácích zdrojů jednotlivých zemí, a zajistit politickou rovnoprávnost, zejména prosazováním lidských práv, včetně rovnosti žen a mužů;
- b) podpora hospodářské diverzifikace, rozvoje tržního hospodářství a začlenění partnerských zemí do Světové obchodní organizace;
- c) podpora regionální spolupráce, dialogu a integrace, a to i se zeměmi, na které se vztahuje nařízení (ES) č. 1638/2006 a jiné nástroje Společenství, prostřednictvím podpory integračního úsilí v rámci daného regionu, například v oblasti hospodářství, energetiky, dopravy nebo uprchlíků;
- d) podpora uzavírání mezinárodních dohod a účinného provádění mezinárodního práva, zejména rezolucí OSN a mnohostranných úmluv;
- e) řešení otázek veřejné správy zejména v nestabilních státech na podporu budování legitimních, efektivních a pružných veřejných institucí a aktivní a organizované občanské společnosti a s cílem zlepšit ochranu lidských práv, včetně práv dětí.

Článek 10

Jižní Afrika

Pomoc Společenství poskytovaná Jižní Africe podporuje opatření, jež jsou v souladu s článkem 5 a s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Pozornost se navíc věnuje následujícím oblastem spolupráce, které odrážejí zvláštní situaci v Jižní Africe:

- a) podpora konsolidace demokratické společnosti, řádné správy věcí veřejných a právního státu, a přispívání ke stabilitě a integraci regionu i kontinentu;
- b) podpora úsilí o přizpůsobení, která je v regionu nutná v důsledku zavedení oblastí volného obchodu v rámci Dohody mezi Společenstvím a Jihoafrickou republikou o obchodu, rozvoji a spolupráci⁽¹⁾ a jiných regionálních ujednání;
- c) podpora boje proti chudobě, nerovnosti a vyloučení, včetně uspokojení základních potřeb dříve znevýhodněných společenství;
- d) řešení problému pandemie HIV/AIDS a jejího dopadu na jihoafrickou společnost.

Článek 11

Tematické programy

1. Tematický program doplňuje programy uvedené v člancích 5 až 10 a zahrnuje zvláštní oblast činností, jež jsou v zájmu skupiny partnerských zemí, která není vymezena na základě zeměpisných kritérií, nebo činností v oblasti spolupráce zaměřené na různé regiony nebo skupiny partnerských zemí, nebo mezinárodní činnost bez zvláštního zeměpisného vymezení.

2. V souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení představují opatření prováděná v rámci tematických programů přidanou hodnotu k opatřením financovaným v rámci zeměpisných programů, doplňují je a jsou s nimi soudržná. U těchto opatření se uplatňují následující zásady:

- a) cílů politik Společenství nelze dosáhnout vhodným nebo účinným způsobem prostřednictvím zeměpisných programů a tematický program je prováděn přímo nebo nepřímo zprostředkovatelskou organizací, například nevládními organizacemi, jinými nestátními subjekty, mezinárodními organizacemi nebo v rámci mnohostranných mechanismů. To zahrnuje globální iniciativy na podporu rozvojových cílů tisíciletí, udržitelného rozvoje nebo globálních veřejných statků a opatření v členských státech a přistupujících zemích

⁽¹⁾ Dohoda o obchodu, rozvoji a spolupráci mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Jihoafrickou republikou na straně druhé (Úř. věst. L 311, 4.12.1999, s. 3).

odchylně od článku 24 v souladu s příslušným tematickým programem;

nebo

b) opatření jsou

- opatřeními zahrnujícími více regionů nebo více oblastí činnosti, včetně pilotních projektů a inovačních politik,
- opatřeními v případech, kdy neexistuje dohoda o opatření s partnerskou vládou nebo vládami,
- opatřeními v souladu s účelem zvláštního tematického programu v reakci na prioritu politik Společenství nebo na mezinárodní závazek Společenství,
- případně opatřeními v případech, kdy neexistuje zeměpisný program nebo kdy byl zeměpisný program pozastaven.

Článek 12

Investice do lidí

1. Cílem pomoci Společenství v rámci tematického programu „Investice do lidí“ je podporovat opatření v níže vymezených oblastech, které přímo ovlivňují životní úroveň a blahobyt obyvatel a jsou zaměřeny na nejchudší a nejméně rozvinuté země a na nejvíce znevýhodněné skupiny obyvatelstva.

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 a v souladu s článkem 11 zahrnuje program tyto oblasti činnosti:

a) Dobré zdraví pro všechny:

- i) boj proti chorobám spojeným s chudobou, zaměřený na hlavní nakažlivé choroby v souladu s evropským akčním programem pro boj proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze, zejména

- zvyšování dostupnosti klíčových farmaceutických výrobků a diagnostik pro tyto tři choroby v souladu s ustanoveními dohody TRIPS, jak jsou objasněna v prohlášení z Dohy o dohodě TRIPS a veřejném zdraví,

- podpora veřejných a soukromých investic do výzkumu a vývoje nových způsobů léčby, nových léčivých přípravků, zejména očkovacích látek, mikrobicidů a inovativních způsobů léčby,

- podpora celosvětových iniciativ zaměřených na hlavní nakažlivé choroby v souvislosti se snižováním chudoby, včetně Globálního fondu pro boj proti HIV/AIDS, tuberkulóze a malárii;

- ii) v souladu se zásadami schválenými na ICPD a ICPD + 5 podpůrná opatření pro zlepšení reprodukčního a sexuálního zdraví v rozvojových zemích a pro zajištění práv žen, mužů a dospívajících na dobré reprodukční a sexuální zdraví a poskytování finanční pomoci a náležitého odborného poradenství s cílem podpořit komplexní přístup k reprodukčnímu a sexuálnímu zdraví a právům a jejich uznání v souladu s akčním programem ICPD, včetně bezpečného mateřství a všeobecného přístupu ke komplexní bezpečné a spolehlivé reprodukční a sexuální zdravotní péči a službám, dodávkám, vzdělávání a informacím, včetně informací o všech typech metod plánování rodičovství, včetně
- snižování míry úmrtnosti a nemocnosti matek, se zvláštním odkazem na země a populace, kde je tato míra nejvyšší;
- iii) spravedlivější přístup k poskytovatelům zdravotní péče, k farmaceutickým výrobkům a zdravotnickým službám, a to podporou
- zásahů s cílem řešit krizi lidských zdrojů ve zdravotnictví,
 - zdravotních informačních systémů se schopností vytvářet, měřit a analyzovat dílčí údaje o výkonech s cílem zajistit lepší výsledky v oblasti zdraví a rozvoje a udržitelnost systémů distribuce,
 - vyššího pokrytí očkováním a imunizací a podporou dostupnosti a již existujících i nových očkovacích látek a přístupu k nim,
 - spravedlivých mechanismů financování rovného přístupu ke zdravotní péči;
- iv) udržování vyrovnaného přístupu k prevenci, léčbě a péči s tím, že klíčovou prioritou je prevence a že její účinnost se zvyšuje, je-li spojena s léčbou a péčí.
- b) Vzdělávání, znalosti a dovednosti:
- i) zvláštní pozornost věnovaná opatřením přijatým v souvislosti s rozvojovými cíli tisíciletí za účelem dosažení základního vzdělání pro všechny do roku 2015 a s Dakarským akčním rámcem pro vzdělání pro všechny;
- ii) základní, střední a vysokoškolské vzdělávání i odborné vzdělávání a příprava, aby se zlepšil přístup ke vzdělání pro všechny děti a stále více i pro ženy a muže všech věkových skupin, s cílem zlepšit znalosti, dovednosti a zvýšit jejich zaměstnatelnost na trhu práce, přispívat k
- aktivnímu občanství i celoživotní individuální seberealizaci;
- iii) podpora vysoce kvalitního základního vzdělání pro všechny, se zvláštním zaměřením na přístup dívek, dětí v oblastech zasažených konfliktem a dětí z okrajových a zranitelnějších skupin společnosti k vzdělávacím programům; podpora povinného a bezplatného vzdělávání do věku patnácti let s cílem bojovat proti všem formám dětské práce
- iv) rozvoj metod měření vzdělávacích výsledků za účelem lepšího posuzování kvality vzdělávání, zejména co se týče znalosti čtení a psaní, ovládnutí početních úkonů a základních dovedností potřebných pro život;
- v) podpora sladění mezi dárci a jejich zaměřením na podporu všeobecného, povinného, bezplatného a vysoce kvalitního vzdělání pro všechny, a to prostřednictvím mezinárodních iniciativ a iniciativ více zemí;
- vi) podpora otevřené znalostní společnosti a překonávání rozdílů v digitálních technologiích a ve znalostech a informacích.
- vii) zdokonalení znalostí a inovací prostřednictvím vědy a technologií, jakož i rozvoj elektronických komunikačních sítí a přístup k nim s cílem zlepšit socio-ekonomický růst a udržitelný rozvoj ve spojení s mezinárodním rozměrem politiky EU v oblasti výzkumu.
- c) Rovnost žen a mužů:
- i) prosazování rovnosti žen a mužů a práv žen, provádění souhrnných závazků stanovených v Pekingském prohlášení a v akční platformě a v Úmluvě OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, včetně těchto činností:
- podpora programů, které přispívají k dosažení cílů Pekingské akční platformy se zvláštním důrazem na rovnost žen a mužů ve správě věcí veřejných a v politické a sociální reprezentaci, a jiných opatření za účelem posílení postavení žen;
 - posílení institucionálních a operativních kapacit klíčových účastníků, organizací občanské společnosti, organizací a sítí žen v souvislosti s jejich snahou podporovat rovnost žen a mužů a posílení hospodářského a společenského postavení, včetně vytváření sítí na osách sever-jih a jih-jih a zviditelňování;

- zahrnutí hlediska rovnosti žen a mužů do sledování a budování statistické kapacity, a to podporou vypracování a šíření údajů a ukazatelů rozlišených podle pohlaví, jakož i údajů a ukazatelů vztahujících se k rovnosti žen a mužů;
- snížení míry negramotnosti dospělých, se zvláštním důrazem na gramotnost žen;
- opatření proti násilí páchanému na ženách;

d) Jiné aspekty lidského a společenského rozvoje:

i) Kultura:

- podpora mezikulturního dialogu, kulturní rozmanitosti a respektování stejně důstojného postavení všech kultur,
- podpora mezinárodní spolupráce, která by podnítila kulturní odvětví k příspěvku k hospodářskému růstu v rozvojových zemích, aby se plně využil jejich potenciál v boji proti chudobě, včetně řešení otázek, jako je přístup na trh a práva duševního vlastnictví,
- podpora respektování sociálních, kulturních a duchovních hodnot původních obyvatel a menšin s cílem posílit rovnost a spravedlnost v mnohonárodnostních společnostech v souladu s všeobecnými lidskými právy, na která mají všichni nárok, včetně domorodých obyvatel a osob náležejících k menšinám,
- podpora kultury jako perspektivního hospodářského odvětví v souvislosti s růstem a rozvojem.

ii) Zaměstnanost a sociální soudržnost:

- podpora integrovaného sociálního a hospodářského přístupu, včetně prosazování produktivní zaměstnanosti, slušné práce pro všechny, sociální soudržnosti, rozvoje lidských zdrojů, spravedlnosti, sociálního zabezpečení a sledování otázek spojených se zaměstnaností, jakož i posílení kvality pracovních míst v neformálním sektoru a pracovních sdružení, v souladu se zásadami příslušných úmluv MOP a mezinárodními závazky Společenství v těchto oblastech,
- podpora programu „slušná práce pro všechny“ jako obecného cíle, mimo jiné prostřednictvím celosvětových iniciativ a iniciativ více zemí pro provádění dohodnutých základních pracovních norem MOP, posuzování dopadu obchodu na slušnou práci, udržitelných a vhodných mechanismů spravedlivého financování, efektivního fungování a širšího pokrytí systémů sociální ochrany,

- podpora iniciativ pro prosazování lepších pracovních podmínek, jakož i pro přizpůsobování liberalizaci obchodu, včetně rozměru zaměstnanosti v politikách rozvoje, s cílem pomoci šířit evropské sociální hodnoty,
- pomoc při podpoře pozitivního sociálního rozměru globalizace a zkušeností EU.

iii) Mládež a děti:

- boj proti všem formám dětské práce, obchodování s dětmi a násilí páchaného na dětech a podpora politik zohledňujících zvláštní zranitelnost a potenciál mládeže a dětí, ochrana jejich práv a zájmů, vzdělávání, zdraví a životních podmínek, počínaje jejich zapojením a posílením jejich postavení,
- zvýšení pozornosti, kterou rozvojové země věnují rozvoji politik zaměřených na mládež a děti, a zlepšení schopností rozvojových zemí v této oblasti,
- prosazování konkrétních strategií a intervencí k řešení zvláštních problémů a výzev, které se dotýkají mládeže a dětí, s přihlédnutím k jejich nejlepším zájmům ve všech důležitých opatřeních. Měla by být zajištěna účast dětí a mládeže,
- využití postavení Společenství jako hlavního dárce oficiální rozvojové pomoci v rámci mezinárodních institucí k naléhání na mnohostranné dárce, aby vyvíjeli tlak v souvislosti s formulováním politik zaměřených na odstranění nejhorsích forem dětské práce, zejména nebezpečné práce, s cílem podpořit skutečné odstranění všech forem dětské práce, boj proti obchodování s dětmi a násilí páchanému na dětech a podpora úlohy dětí a mládeže jako aktivních účastníků rozvoje.

Článek 13

Životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů, včetně energie

1. Cílem tematického programu pro životního prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů, včetně vodních zdrojů, a energie je začlenit požadavky na ochranu životního prostředí do rozvojové politiky Společenství a do dalších vnějších politik a pomoci prosazovat politiky Společenství v oblasti životního prostředí a energetiky mimo jeho území ve společném zájmu Společenství a partnerských zemí a regionů.

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 a v souladu s článkem 11 zahrnuje program tyto oblasti činnosti:

- a) pomoc rozvojovým zemím dosáhnout rozvojového cíle tisíciletí v oblasti udržitelného životního prostředí pomocí budování kapacit pro začleňování problematiky životního prostředí v rozvojových zemích, podporou činitelů občanské společnosti, místních orgánů a poradních fór, sledováním a hodnocením stavu životního prostředí, rozvojem inovačních přístupů a partnerství za účelem sdílení zkušeností a posílení spolupráce v těchto oblastech s klíčovými zeměmi;
- b) prosazování provádění iniciativ Společenství a závazků přijatých na mezinárodní a regionální úrovni nebo iniciativ a závazků přeshraniční povahy ve prospěch udržitelného rozvoje, včetně činností řešících současné i budoucí otázky týkající se změny klimatu, biologické rozmanitosti, desertifikace, lesů, zhoršování kvality půdy, rybolovných a mořských zdrojů, dodržování norem v oblasti životního prostředí (u výrobků a výrobních postupů), řádného nakládání s chemickými látkami a odpady, boje proti znečišťování ovzduší, udržitelné výroby a spotřeby a migrace související s životním prostředím. To zahrnuje rovněž podporu pro dobrou správu lesů a boj proti nedovolené těžbě dřeva, zejména prostřednictvím prosazování práva, správy a obchodu v oblasti lesnictví, a inovativní činnosti pro zachování a udržitelné řízení lesů s aktivní účastí místních společenství a obyvatelstva závislého na lesích.

Pokud jde o vodu, zaměří se tematický program na vytvoření rámce pro dlouhodobou ochranu vodních zdrojů a na podporu udržitelného využívání vodních zdrojů, a to prostřednictvím podpory koordinace politik;

- c) lepší začlenění cílů v oblasti životního prostředí prostřednictvím podpory metodické práce, posilování odborných znalostí, jež by měly být k dispozici pro strategickou činnost, činnost směřující k integraci a inovativní činnosti Společenství v oblasti životního prostředí a prosazování soudržnosti;
- d) posílení správy životního prostředí a podpora rozvoje mezinárodní politiky prostřednictvím úsilí o soudržnost mezi otázkami životního prostředí a ostatními pilíři mezinárodní správy pro udržitelný rozvoj a pomoci při sledování a hodnocení životního prostředí na regionální a mezinárodní úrovni, poskytování dodatečné podpory sekretariátům mnohostranných dohod o životním prostředí, prosazování účinných opatření zaměřených na dodržování a vymáhání mnohostranných dohod o životním prostředí, včetně budo-

vání kapacit, prostřednictvím podpory mezinárodních organizací a procesů, podpory občanské společnosti a skupin odborníků zaměřených na danou politiku a zvýšením účinnosti mezinárodních jednání;

- e) podpora udržitelných energetických alternativ v partnerských zemích a regionech prostřednictvím začlenění udržitelné energetiky do plánů a strategií rozvoje, rozvojem institucionální podpory a technické pomoci, vytvořením příznivého právního a politického rámce s cílem přilákat nové podniky a investory do odvětví obnovitelných zdrojů energie, posílením role energetiky jako prostředku tvorby příjmů pro chudé, podporou inovačních přístupů k financování a podporou regionální spolupráce mezi vládami, nevládními organizacemi a soukromým sektorem ve výše uvedených oblastech. Strategická opatření Společenství podníká zejména využívání obnovitelných zdrojů energie, zvýšení energetické účinnosti a rozvoj vhodného rámce pro právní úpravu oblasti energetiky v dotyčných zemích a regionech a nahrazení zvláště nešetrných zdrojů energie zdroji šetrnějšími.

Článek 14

Účast nestátních subjektů a místních orgánů na rozvoji

1. Cílem tematického programu týkajícího se účasti nestátních subjektů a místních orgánů na rozvoji je spolufinancovat navrhované nebo prováděné iniciativy v oblasti rozvoje organizací občanské společnosti a místními orgány ze Společenství a partnerských zemí. Nejméně 85 % finančních zdrojů předpokládaných v rámci tohoto tematického programu se přidělí nestátním subjektům. Program se provádí v souladu s cíli tohoto nařízení a posílí postavení nestátních subjektů a místních orgánů v procesu tvorby politik za účelem

- a) podpory otevřené společnosti se silným postavením s cílem
 - i) přinést užitek obyvatelstvu mimo dosah běžných služeb a zdrojů, které je vyloučeno z procesů tvorby politik,
 - ii) posílit kapacitu organizací občanské společnosti a místních orgánů v partnerských zemích, aby se mohly podílet na tvorbě a provádění strategií snižování chudoby a udržitelného rozvoje,
 - iii) usnadnit spolupůsobení státních a nestátních subjektů v různých souvislostech a podpořit rostoucí úlohu místních orgánů v procesech decentralizace;

b) zvýšení informovanosti evropských občanů o otázkách rozvoje a mobilizace aktivní veřejné podpory ve Společenství a v přístupujících zemích pro strategie snižování chudoby a udržitelného rozvoje v partnerských zemích a pro spravedlivější vztahy mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi a posílení úlohy občanské společnosti a místních orgánů pro tyto účely;

c) dosažení účinnější spolupráce, podpory synergického působení a usnadnění strukturovaného dialogu mezi sítěmi občanské společnosti a sdruženími místních orgánů, v rámci organizací občanské společnosti a s orgány Společenství.

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 a v souladu s článkem 11 zahrnuje program tyto oblasti činnosti:

a) intervence v rozvojových zemích a regionech, které

i) posilují rozvoj a postupy založené na účasti a zapojení všech činitelů, zejména zranitelných a okrajových skupin obyvatelstva,

ii) podporují proces rozvoje kapacit u dotyčných činitelů na celostátní, regionální nebo místní úrovni,

iii) prosazují proces vzájemného porozumění;

iv) umožňují aktivní zapojení občanů do procesu rozvoje a posilování jejich schopnosti jednat;

b) zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách rozvoje a podpora vzdělávání v zájmu rozvoje ve Společenství a v přístupujících zemích s cílem upevnit místa rozvojové politiky v evropských společnostech, mobilizovat větší veřejnou podporu ve Společenství a přístupujících zemích pro boj proti chudobě a pro spravedlivější vztahy mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi, zvýšit povědomí ve Společenství o otázkách a obtížích, jimž čelí rozvojové země a jejich obyvatelstvo, a prosazovat sociální rozměr globalizace;

c) koordinace a komunikace mezi sítěmi občanské společnosti a místních orgánů, v rámci jejich organizací a mezi různými druhy zúčastněných subjektů činných v evropské a celosvětové diskusi o rozvoji.

3. Podpora místním orgánům v partnerských zemích je obvykle poskytována v rámci strategických dokumentů pro danou zemi, kromě případů, kdy tyto dokumenty nepředstavují vhodnou podporu, zejména v situacích, jako je obtížné partnerství, nestabilita států a doba po konfliktu.

U podpory poskytované místním orgánům a jejich sdružením se při výpočtu výše spolufinancování Společenství zohlední jejich schopnost přispívat.

Článek 15

Zajišťování potravin

1. Cílem tematického programu zajišťování potravin je zlepšit zajišťování potravin ve prospěch nejchudších a nejzranitelnějších obyvatel a přispět k dosažení rozvojového cíle tisíciletí, který se týká chudoby a hladu, prostřednictvím souboru opatření, jež zajistí celkovou soudržnost, doplňkovost a kontinuitu intervencí Společenství, mimo jiné pokud jde o přechod od okamžité pomoci k rozvojové.

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 a v souladu s článkem 11 zahrnuje program tyto oblasti činnosti:

a) přispívání k zajištění mezinárodních veřejných statků, zejména výzkum a technologické inovace zaměřené na chudé a vycházející z potřeb chudých, jakož i rozvoj kapacit, vědeckotechnická spolupráce na osách jih-jih a jih-sever a partnerství;

b) podpora globálních, kontinentálních a regionálních programů, které zejména

i) podporují informační systémy a systémy včasného varování v oblasti zajišťování potravin,

ii) podporují zajišťování potravin ve zvláštních oblastech, jako je zemědělství, včetně vytváření regionálních zemědělských politik a přístupu k půdě, obchod se zemědělskými produkty a řízení přírodních zdrojů,

iii) podporují, posilují a doplňují krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé strategie partnerských zemí pro zajišťování potravin a snižování chudoby a

iv) podporují vytváření sítí odborníků na danou politiku a nestátních subjektů s cílem prosazovat globální program zajišťování potravin.

c) podpora a prosazování programu zajišťování potravin. Společenství se bude v mezinárodní diskusi i nadále zabývat otázkami zajišťování potravin a bude u partnerů a dárců v oblasti rozvoje prosazovat sladění, soudržnost a vzájemné přizpůsobování politik a způsobů poskytování pomoci. Zejména by měla být v otázkách zajišťování potravin posílena podpora úlohy občanské společnosti;

- d) řešení nedostatečného zajišťování potravin ve výjimečných situacích, jako je období transformace nebo nestability státu, plnění ústřední úlohy při propojování okamžité pomoci, obnovy a rozvoje. Tento tematický program
- i) podporuje intervence na ochranu, zachování a obnovu výrobních a sociálních prostředků nezbytných pro zajišťování potravin s cílem umožnit hospodářskou integraci a dlouhodobou obnovu a
- ii) podporuje předcházení krizím a jejich řešení s cílem vyřešit problém zranitelnosti vůči otřesům a posílit odolnost obyvatel;
- e) podpora inovačních politik, strategií a přístupů v oblasti zajišťování potravin a zvyšování potenciálu pro replikaci inovací a jejich šíření v ose jih-jih. Oblasti intervence mohou zahrnovat zemědělství, včetně pozemkové reformy a pozemkové politiky, udržitelné řízení přírodních zdrojů a udržitelný přístup k nim, zajišťování potravin v souvislosti s rozvojem venkova a místním rozvojem, včetně infrastruktury, výživy, demografické otázky a otázky týkající se pracovních sil, migrace, zdraví a vzdělávání. V těchto oblastech se zajistí soulad a doplňkovost s jinými programy Společenství.

Článek 16

Migrace a azyl

1. Cílem tematického programu spolupráce se třetími zeměmi v oblasti migrace a azylu je podporovat třetí země v jejich úsilí o zajištění lepšího řízení migračních toků ve všech jejich rozměrech. Předmětem tematického programu je zejména migrace do Společenství, zohlední se však i významné migrační toky v ose jih-jih.

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 a v souladu s článkem 11 zahrnuje program tyto oblasti činnosti:

- a) posilování vazeb mezi migrací a rozvojem, zejména podporou přínosu diaspor k rozvoji jejich země původu a zvýšením hodnoty návratu migrantů; zmírnění dopadu odlivu mozků a podpora mobility kvalifikovaných migrantů; usnadnění převodů finančních prostředků migrantů do země jejich původu; podpora dobrovolného návratu a zpětného začlenění migrantů a budování kapacit pro řízení migrace; podpora úsilí o budování kapacit na pomoc zemím při vytváření migračních politik příznivých pro rozvoj; a na podporu jejich schopností řídit společně migrační toky;
- b) podpora dobře řízené migrace pracovních sil, zejména šířením informací o legální migraci a podmínkách vstupu

a pobytu na území členských států Společenství; šíření informací o možnostech a potřebách v oblasti migrace pracovních sil v členských státech a o kvalifikaci potenciálních migrantů ze třetích zemí; podpora odborné přípravy potenciálních legálních migrantů před odjezdem; a podpora vymezení a provádění právních rámců pro migrující pracovníky ve třetích zemích;

- c) boj proti nedovolenému přistěhovalectví a usnadnění zpětného přebírání nelegálních přistěhovalců, rovněž mezi třetími zeměmi, a zejména boj proti převaděčství a obchodování s lidmi; odrazování od nedovoleného přistěhovalectví a zvyšování povědomí o souvisejících rizicích; zvýšení kapacit v oblastech správy hranic, správy pasů a víz, včetně bezpečnosti dokladů, zavedení biometrických údajů a odhalování padělaných dokladů; účinné provádění dohod o zpětném přebírání uzavřených se Společenstvím a závazků vyplývajících z mezinárodních dohod; a pomoc třetím zemím při řízení nedovoleného přistěhovalectví a koordinaci jejich politik;
- d) ochrana migrantů, včetně nejzranitelnějších skupin, jako jsou ženy a děti, před vykořisťováním a vyloučením pomocí opatření, jako je vypracování právních předpisů třetích zemí v oblasti migrace; podpora začlenění a nediskriminace, jakož i opatření na ochranu migrantů před rasismem a xenofobií; předcházení převaděčství a obchodu s lidmi a jakékoli formě otroctví a boj proti nim;

- e) podpora azylu a mezinárodní ochrany, mimo jiné prostřednictvím regionálních programů na ochranu, zejména posílením institucionálních kapacit; podpora registrace žadatelů o azyl a uprchlíků; podpora mezinárodních standardů a nástrojů na ochranu uprchlíků; podpora zlepšení podmínek pro přijímání a místní integraci a práce směřující k trvalým řešením.

Článek 17

Země AKT, jež jsou signatáři protokolu o cukru

1. Země AKT, jež jsou signatáři protokolu o cukru a jež jsou uvedeny v příloze III a dotčeny reformou Společenství v odvětví cukru, mohou využít program doprovodných opatření. Pomoc Společenství poskytovaná těmto zemím je zaměřena na podporu jejich procesu přizpůsobování, neboť v důsledku reformy společné organizace trhu s cukrem čelí na tomto trhu nové situaci. Pomoc Společenství zohlední strategie přizpůsobování jednotlivých zemí a věnuje zvláštní pozornost těmto oblastem spolupráce:

- a) zvyšování konkurenceschopnosti odvětví cukru a cukrové třtiny tam, kde jde o udržitelný proces, s ohledem na situaci jednotlivých účastníků řetězce;
- b) podpora hospodářské diverzifikace oblastí závislých na cukru;
- c) řešení širších dopadů procesu přizpůsobování, které se mohou týkat mimo jiné zaměstnanosti a sociálních služeb, využívání půdy a obnovy životního prostředí, odvětví energetiky, výzkumu a inovací a makroekonomické stability.

2. V rámci částky uvedené v příloze IV stanoví Komise maximální částku, jež bude jednotlivým zemím, jež jsou signatáři protokolu o cukru, k dispozici pro financování opatření uvedených v odstavci 1, a to na základě potřeb jednotlivých zemí, především v souvislosti s dopadem reformy odvětví cukru na dotyčnou zemi a s významem odvětví cukru pro její hospodářství. Posuzování kritérií pro přidělení částky vychází z údajů za hospodářské roky před rokem 2004.

Komise postupem podle čl. 35 odst. 2 stanoví další pokyny týkající se rozdělení celkové částky mezi příjemce.

HLAVA III

PLÁNOVÁNÍ A PŘIDĚLOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Článek 18

Obecný rámec plánování a přidělování finančních prostředků

1. U zeměpisných programů Komise v souladu s článkem 19 vypracuje pro každou partnerskou zemi nebo region strategický dokument a víceletý orientační program a v souladu s článkem 22 přijme pro každou partnerskou zemi nebo region roční akční program.

U tematických programů Komise v souladu s článkem 20 vypracuje tematické strategické dokumenty a v souladu s článkem 22 přijme akční programy.

Ve výjimečných případech může mít podpora Společenství v souladu s článkem 23 také formu zvláštních opatření nestanovených ve strategických dokumentech a víceletých orientačních programech.

2. Komise rozhodne o víceletém orientačním přidělení finančních prostředků v rámci každého zeměpisného programu za použití standardních, objektivních a průhledných kritérií pro přidělování finančních zdrojů na základě potřeb a výkonnosti

dané partnerské země nebo regionu, přičemž vedle zvláštní povahy jednotlivých programů přihledne ke konkrétním obtížím, kterým čelí země nebo regiony během krize nebo konfliktu nebo země či regiony s častým výskytem přírodních katastrof.

Kritéria týkající se potřeb zahrnují počet obyvatel, příjem na obyvatele a míru chudoby, rozdělení příjmů a úroveň sociálního rozvoje. Kritéria týkající se výkonnosti zahrnují politický, hospodářský a sociální pokrok, pokrok v oblasti řádné správy věcí veřejných a účinného využívání pomoci, a zejména způsob, jakým země využívá omezených zdrojů pro rozvoj, a zda přednostně vychází ze svých vlastních zdrojů.

3. Pro účely posílení spolupráce mezi nejvzdálenějšími regiony EU a sousedními partnerskými zeměmi a regiony může Komise vyčlenit zvláštní finanční přiděl.

Článek 19

Zeměpisné strategické dokumenty a víceleté orientační programy

1. Při přípravě a provádění strategických dokumentů se uplatňují zásady efektivnosti pomoci: zásada vlastní odpovědnosti, partnerství, koordinace, harmonizace, přizpůsobení se systémům přijímající země nebo regionu a zaměření na výsledky, jak stanoví čl. 3 odst. 5 až 8.

2. Strategické dokumenty se vztahují nejdéle na období platnosti tohoto nařízení a jejich cílem je poskytnout soudržný rámec spolupráce mezi Společenstvím a danou partnerskou zemí či regionem, v souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli, zásadami a politickými požadavky tohoto nařízení a s přílohou IV. Víceleté orientační programy vycházejí ze strategických dokumentů.

Strategické dokumenty jsou přezkoumávány v polovině období nebo podle potřeby ad hoc, případně v souladu se zásadami a postupy stanovenými v dohodách o partnerství a spolupráci uzavřených s danými partnerskými zeměmi a regiony.

3. Strategické dokumenty se vypracovávají zpravidla na základě dialogu s danou partnerskou zemí nebo regionem za účasti občanské společnosti a regionálních a místních orgánů, aby se zajistilo, že daná země nebo region přijme dostatečnou odpovědnost za proces rozvoje, a podpořily se rozvojové strategie dané země, zejména strategie zaměřené na snižování chudoby.

4. Víceleté orientační programy se vypracovávají na základě strategických dokumentů pro každou partnerskou zemi nebo region. Je-li to možné, jsou předmětem dohody s danou zemí nebo regionem.

Víceleté orientační programy stanoví prioritní oblasti zvolené pro financování Společenstvím, konkrétní cíle, očekávané výsledky a ukazatele výkonu.

V těchto programech se rovněž uvedou orientační finanční přiděly, jak celkové, tak i pro jednotlivé prioritní oblasti; mohou být případně uvedeny ve formě rozpětí. Tyto přiděly jsou v souladu s orientačními přiděly uvedenými v příloze IV.

Programy se v případě potřeby upravují s ohledem na přezkum strategických dokumentů v polovině období nebo ad hoc.

Víceleté orientační finanční přiděly mohou být na základě přezkumů zvýšeny nebo sníženy, zejména s ohledem na zvláštní potřeby, například v obdobích po krizi nebo v případech výjimečné či nedostatečné výkonnosti.

5. Za okolností, jako jsou krize, období po konfliktu nebo ohrožení demokracie, právního státu, lidských práv nebo základních svobod, se u dané země nebo regionu může použít zvláštní nouzový postup k provedení přezkumu strategie spolupráce ad hoc. Tyto přezkumy mohou navrhnout strategii pro danou zemi či region s cílem podpořit přechod k dlouhodobé spolupráci a rozvoji.

6. V souladu s čl. 2 odst. 6 zajistí strategie soudržnosti opatření přijatých podle tohoto nařízení s opatřeními způsobilými pro financování podle jiných nástrojů Společenství, zejména podle nařízení (ES) č. 1717/2006 a nařízení (ES) č. 1257/96, a zamezí zdvojení těchto opatření. Pokud jsou partnerské země či skupiny partnerských zemí přímo postiženy či dotčeny krizí nebo situací po krizi, klade se ve víceletých orientačních programech zvláštní důraz na posílení koordinace mezi okamžitou pomocí, obnovou a rozvojem, s cílem podpořit přechod daných zemí od mimořádné události do fáze rozvoje; u zemí a regionů pravidelně vystavovaných přírodním katastrofám se v programech klade důraz na připravenost na katastrofy a jejich předcházení a na řízení důsledků těchto katastrof.

7. Za účelem podpory regionální spolupráce může Komise při přijímání ročních akčních programů podle článku 22 nebo zvláštních opatření podle článku 23 rozhodnout u opatření v oblasti spolupráce podle této kapitoly, že projekty nebo programy regionální nebo přeshraniční povahy prováděné se zeměmi uvedenými v příloze V jsou způsobilé, a to v souladu

s čl. 2 odst. 4 prvním pododstavcem. Tato možnost může být stanovena ve strategických dokumentech a víceletých orientačních programech podle tohoto článku a článku 20.

8. V počáteční fázi programování konzultují Komise a členské státy sebe navzájem a jiné dárce a činitele v oblasti rozvoje, včetně zástupců občanské společnosti a regionálních a místních orgánů, aby posílily doplňkovost svých činností v oblasti spolupráce.

Článek 20

Strategické dokumenty pro tematické programy

1. Tematické strategické dokumenty se vztahují nejdéle na období platnosti tohoto nařízení. Stanoví strategii Společenství pro dané téma a priority Společenství a uvádějí situaci na mezinárodní úrovni a činnosti hlavních partnerů. Jsou v souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a zásadami a politickými požadavky tohoto nařízení a s přílohou IV.

Tematické strategické dokumenty stanoví prioritní oblasti zvolené pro financování Společenstvím, konkrétní cíle, očekávané výsledky a ukazatele výkonu.

V tematických strategických dokumentech se rovněž uvádějí orientační finanční přiděly, jak celkové, tak i pro jednotlivé prioritní oblasti; mohou být případně uvedeny ve formě rozpětí.

Strategické dokumenty jsou přezkoumávány v polovině období nebo v případě potřeby ad hoc.

2. V počáteční fázi programování Komise a členské státy konzultují sebe navzájem a jiné dárce a činitele v oblasti rozvoje, včetně zástupců občanské společnosti a místních orgánů, aby posílily doplňkovost svých činností v oblasti spolupráce.

3. Stanoví se zdroje a priority intervencí pro účast na globálních iniciativách.

Článek 21

Přijímání strategických dokumentů a víceletých orientačních programů

Strategické dokumenty a víceleté orientační programy podle článků 19 a 20 a veškeré jejich změny na základě přezkumu podle čl. 19 odst. 2 a čl. 20 odst. 1, jakož i doprovodná opatření podle článku 17 přijímá Komise postupem podle čl. 35 odst. 2.

HLAVA IV

PROVÁDĚNÍ

Článek 22

Přijímání ročních akčních programů

1. Komise přijímá roční akční programy vytvořené na základě strategických dokumentů a víceletých orientačních programů uvedených v článcích 19 a 20.

Ve výjimečných případech, například pokud akční program dosud nebyl přijat, může Komise na základě strategických dokumentů a víceletých orientačních programů uvedených v článcích 19 a 20 za stejných pravidel a stejnými postupy, které se používají pro akční programy, přijmout opatření, která v ročním akčním programu nejsou stanovena.

2. Roční akční programy blíže určují sledované cíle, oblasti pomoci, očekávané výsledky, řídicí postupy a celkovou plánovanou částku financování. Obsahují popis operací, které mají být financovány, údaje o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram provádění. Cíle musí být měřitelné a musí mít časově ohraničená kritéria plnění.

3. Komise přijímá roční akční programy postupem podle čl. 35 odst. 2.

4. Vhodné prověření z hlediska životního prostředí se provádí na úrovni projektu, včetně hodnocení vlivu na životní prostředí pro projekty citlivé z hlediska životního prostředí, zejména v případě významných nových infrastruktur. Strategické posuzování vlivů na životní prostředí se případně použije při provádění odvětvových programů. Zajistí se zapojení zúčastněných osob do hodnocení a posuzování vlivů na životní prostředí a přístup veřejnosti k výsledkům.

Článek 23

Přijímání zvláštních opatření, která nejsou stanovena ve strategických dokumentech ani ve víceletých orientačních programech

1. V případě neočekávané a náležitě odůvodněné potřeby nebo okolností souvisejících s přírodními katastrofami, občanskými nepokoji nebo krizemi, které nemohou být financovány podle nařízení č. 1717/2006 ani nařízení (ES) č. 1257/96, přijímá Komise zvláštní opatření, která nejsou stanovena ve strategických dokumentech ani víceletých orientačních programech (dále jen „zvláštní opatření“).

Zvláštní opatření mohou být také použita k financování opatření usnadňujících přechod od mimořádné pomoci

k dlouhodobým rozvojovým činnostem, včetně činností, jejichž cílem je zajištění lepší připravenosti obyvatelstva na zvládání opakujících se krizí.

2. Zvláštní opatření blíže určují sledované cíle, oblasti pomoci, očekávané výsledky, řídicí postupy a celkovou částku financování. Obsahují popis operací, které mají být financovány, údaje o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram provádění. Zahrnují definici typu ukazatelů výkonu, které je při provádění zvláštních opatření třeba sledovat.

3. Pokud náklady na taková opatření přesahují částku 10 000 000 EUR, přijímá je Komise řídicím postupem podle čl. 35 odst. 2. Zvláštní opatření, jejichž hodnota nepřesahuje částku 10 000 000 EUR zasílá Komise pro informaci členským státům a Evropskému parlamentu do jednoho měsíce od přijetí rozhodnutí.

4. Postup uvedený v čl. 35 odst. 2 se nemusí použít pro změny zvláštních opatření, jakými jsou například ty, kterými se provádějí technické úpravy, prodlužuje období provádění, mění přidělení položek v rámci předpokládaného rozpočtu nebo se zvyšuje či snižuje objem rozpočtu o méně než 20 % původního rozpočtu, a to za předpokladu, že tyto změny neovlivňují prvotní cíle stanovené v rozhodnutí Komise. Veškeré tyto technické úpravy se do jednoho měsíce sdělují Evropskému parlamentu a členským státům.

Článek 24

Způsobilost

1. Aniž je dotčen článek 31, mohou financování podle tohoto nařízení za účelem provádění ročních akčních programů podle článku 22 nebo zvláštních opatření podle článku 23 obdržet mimo jiné

- a) partnerské země a regiony a jejich instituce;
- b) decentralizované subjekty v partnerských zemích, například obce, okresy, kraje a regiony;
- c) společné subjekty zřízené partnerskými zeměmi a regiony a Společenstvím;
- d) mezinárodní organizace včetně regionálních organizací, útvarů, služeb a misí OSN, mezinárodních a regionálních finančních institucí a rozvojových bank, pokud přispívají k plnění cílů tohoto nařízení;
- e) orgány a instituce Společenství, avšak pouze pro účely provádění podpůrných opatření uvedených v článku 26;
- f) agentury Evropské unie;

g) tyto subjekty a orgány členských států, partnerských zemí a regionů a jakýchkoliv jiných třetích zemí, které splňují pravidla přístupu k vnější pomoci Společenství podle článku 31, pokud přispívají k plnění cílů tohoto nařízení:

- i) veřejné a polostátní subjekty, místní orgány a jejich seskupení nebo sdružení jejich zástupců;
- ii) společnosti, firmy a jiné soukromé organizace a podniky;
- iii) finanční instituce, které poskytují, podporují a financují soukromé investice v partnerských zemích a regionech;
- iv) nestátní subjekty definované v odstavci 2;
- v) fyzické osoby.

2. Nestátními, neziskovými subjekty způsobilými pro finanční podporu podle tohoto nařízení, fungujícími jako nezávislé a odpovědné subjekty, jsou mimo jiné: nevládní organizace, organizace zastupující původní obyvatelstvo, organizace zastupující národnostní nebo etnické menšiny, místní občanská sdružení a sdružení obchodníků, družstva, odbory, organizace zastupující hospodářské a sociální zájmy, organizace bojující proti korupci a podvodům a prosazující řádnou správu věcí veřejných, organizace působící v oblasti občanských práv a organizace bojující proti diskriminaci, místní organizace (včetně sítí) podílející se na decentralizované regionální spolupráci a integraci, organizace spotřebitelů, ženské a mládežnické organizace, vzdělávací, kulturní, výzkumné a vědecké organizace, univerzity, církve a náboženská sdružení a společenství, sdělovací prostředky a jakákoli nevládní sdružení a nezávislé nadace, včetně nezávislých politických nadací, které mohou přispět k dosažení cílů tohoto nařízení.

Článek 25

Druhy financování

1. Financování Společenstvím může mít tyto podoby:

- a) projekty a programy;
- b) podpora rozpočtu, pokud je řízení veřejných výdajů dané partnerské země dostatečně průhledné, spolehlivé a efektivní a pokud byly přijaty řádně formulované odvětvové nebo makroekonomické politiky kladně hodnocené hlavními dárci, včetně, pokud je to vhodné, mezinárodních finančních institucí. Komise jednotně použije přístup založený na výsledcích a ukazatelích výkonu, jasně vymezí podmínky a sleduje jejich plnění a podporuje úsilí partnerských zemí rozvinout parlamentní kontrolu a auditorskou kapacitu a zvýšit transparentnost a přístup veřejnosti k informacím.

Vyplácení rozpočtové podpory je podmíněno uspokojivým pokrokem směrem k dosažení cílů z hlediska účinků a výsledků;

- c) podpora určitého odvětví;
- d) ve výjimečných případech odvětvové a obecné programy na podporu dovozu, které mohou mít podobu
 - i) odvětvových programů pro dovoz v naturáliích,
 - ii) odvětvových programů pro dovoz poskytující cizí měnu k financování dovozu pro dané odvětví nebo
 - iii) obecných programů pro dovoz poskytující cizí měnu k financování obecného dovozu širokého sortimentu výrobků;
- e) finanční prostředky zpřístupněné EIB nebo jiným finančním zprostředkovatelům na základě programů Komise s cílem poskytovat půjčky (především na podporu investic do soukromého sektoru a rozvoje soukromého sektoru), rizikový kapitál (ve formě podřízených nebo podmíněných půjček) nebo jiné dočasné menšinové podíly na základním kapitálu podniku, jakož i příspěvky do záručních fondů v souladu s článkem 32, v takovém rozsahu, aby bylo finanční riziko Společenství omezeno na tyto finanční prostředky;
- f) úrokové dotace, zejména u úvěrů v oblasti životního prostředí;
- g) snižování zadluženosti v rámci mezinárodně dohodnutých programů snižování zadluženosti;
- h) granty na financování projektů předložených subjekty druhu uvedeného v čl. 24 odst. 1 písm. b), c), d) a f) a písm. g) bodech i) až v);
- i) granty na financování provozních nákladů subjektů druhu uvedeného v čl. 24 odst. 1 písm. b), c), d) a f) a písm. g) bodech i), iii) a iv);
- j) financování programů partnerství mezi veřejnými institucemi, místními orgány, vnitrostátními veřejnými či soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby v členském státě a subjekty partnerské země nebo regionu;
- k) příspěvky do mezinárodních fondů, například spravovaných mezinárodními nebo regionálními organizacemi;
- l) příspěvky do vnitrostátních fondů zřízených partnerskými zeměmi a regiony za účelem získání společného financování od více dárců nebo příspěvky do fondů zřízených jedním nebo více dárci za účelem společného provádění projektů;

- m) kapitálové investice do mezinárodních finančních institucí a regionálních rozvojových bank;
- n) lidské a materiální zdroje nezbytné pro účinnou správu projektů a programů partnerskými zeměmi a regiony a pro účinný dohled nad nimi;

2. Pomoc poskytnutá Společenstvím nesmí být použita na úhradu daní, cel a poplatků v zemích, které jsou příjemci pomoci.

Článek 26

Podpůrná opatření

1. Financování Společenstvím může krýt výdaje související s přípravou, dozorem sledováním, auditem a hodnocením, které jsou přímo nezbytné pro provádění tohoto nařízení a pro dosažení jeho cílů, například na studie, zasedání, informace, zvyšování informovanosti, odbornou přípravu a publikační činnost, výdaje související s počítačovými sítěmi pro výměnu informací a jakékoli jiné výdaje na správní nebo technickou pomoc nezbytné pro řízení programu. Kryje také výdaje delegací Komise na poskytování správní podpory nezbytné pro řízení operací financovaných podle tohoto nařízení.

2. Tato podpůrná opatření nejsou nutně zahrnuta ve víceletých orientačních programech, a proto mohou být financována mimo oblast působnosti strategických dokumentů a víceletých orientačních programů. Mohou však být financována také v rámci víceletých orientačních programů.

Komise přijímá podpůrná opatření, která nejsou zahrnuta ve víceletých orientačních programech, podle čl. 23 odst. 3 a 4.

Článek 27

Spolufinancování

1. Opatření mohou spolufinancovat mimo jiné
 - a) členské státy a jejich regionální a místní orgány, a zejména jejich veřejné a polostátní instituce;
 - b) jiné dárcovské země, a zejména jejich veřejné a polostátní instituce;
 - c) mezinárodní organizace včetně regionálních organizací, a zejména mezinárodní a regionální finanční instituce;
 - d) společnosti, firmy, jiné soukromé organizace a podniky a jiné nestátní subjekty;
 - e) partnerské země a regiony, které jsou příjemci finančních prostředků.

2. V případě souběžného spolufinancování je projekt nebo program rozdělen do více zřetelně odlišitelných dílčích složek, z nichž každou financuje jiný partner, který poskytuje spolufinancování takovým způsobem, že konečné použití finančních prostředků lze vždy identifikovat.

V případě sdíleného spolufinancování sdílejí partneři, kteří zajišťují spolufinancování, celkové náklady na projekt nebo program a zdroje se slučují takovým způsobem, že není možné identifikovat zdroj finančních prostředků pro konkrétní činnost provedenou jako součást projektu nebo programu.

3. V případě sdíleného spolufinancování může Komise přijmout a spravovat finanční prostředky jménem subjektů uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c) za účelem provádění společných opatření. S takovými finančními prostředky se zachází jako s účelově vázaným příjmem v souladu s článkem 18 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

Článek 28

Řídící postupy

1. Opatření financovaná podle tohoto nařízení se provádějí v souladu s nařízením (ES, Euratom) č. 1605/2002 a veškerými jeho změnami.

2. V případě spolufinancování a v jiných řádně odůvodněných případech může Komise svěřit úkoly veřejné moci, a zejména úkoly plnění rozpočtu, subjektům uvedeným v čl. 54 odst. 2 písm. c) nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

3. V případě decentralizovaného řízení se může Komise rozhodnout použít postupy pro zadávání zakázek nebo poskytování grantů přijímající partnerské země nebo regionu, poté co ověří, že splňují příslušná kritéria podle nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002, pokud

— postupy přijímající partnerské země nebo regionu splňují zásady průhlednosti, proporcionality, rovného zacházení a nediskriminace a předcházejí veškerým střetům zájmů;

— přijímající partnerská země nebo region se zaváže pravidelně kontrolovat, zda jsou operace financované ze souhrnného rozpočtu Evropské unie řádně prováděny, přijmout vhodná opatření k předcházení nesrovnalostem a podvodům a v případě nutnosti zahájit správní nebo soudní řízení za účelem zpětného získání neoprávněně vyplacených prostředků.

Článek 29

Rozpočtové závazky

1. Rozpočtové závazky se přijímají na základě rozhodnutí přijatých Komisí podle čl. 22 odst. 1, čl. 23 odst. 1 a čl. 26 odst. 1.

2. Financování Společenstvím může mít mimo jiné jednu z těchto právních forem:

- finanční dohody;
- grantové dohody;
- zakázky;
- pracovní smlouvy.

Článek 30

Ochrana finančních zájmů Společenství

1. Veškeré dohody vyplývající z tohoto nařízení obsahují ustanovení zajišťující ochranu finančních zájmů Společenství, zejména s ohledem na nesrovnalosti, podvody, korupci a jakékoli další protiprávní činnosti, podle nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství⁽¹⁾, nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem⁽²⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)⁽³⁾.

2. Dohody výslovně poskytují Komisi a Účetnímu dvoru právo auditu, a to na základě dokladů i na místě, všech dodavatelů a subdodavatelů, kteří obdrželi finanční prostředky Společenství. Dohody také výslovně opravňují Komisi k provádění kontrol a inspekcí na místě podle nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96.

3. Veškeré smlouvy uzavřené v souvislosti s prováděním pomoci zajistí během provádění smluv i po něm práva Komise a Účetního dvora stanovená v odstavci 2.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

Článek 31

Zadávání veřejných zakázek, poskytování grantů, pravidla původu

1. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle tohoto nařízení je otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky členského státu Společenství, oficiální kandidátské země uznané Evropským společenstvím nebo členského státu Evropského hospodářského prostoru, a všem právníckým osobám, které jsou v některé z uvedených zemí usazeny.

Účast na zadávání veřejných zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci zeměpisného programu podle článků 5 až 10 je otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky jakékoli rozvojové země způsobilé podle přílohy I, a všem právníckým osobám, které jsou v takové zemi usazeny.

Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tematického programu podle článků 11 až 16 a programu uvedeného v článku 17 je kromě fyzických nebo právníckých osob způsobilých podle tematického programu nebo programu uvedeného v článku 17 otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky rozvojové země uvedené na seznamu Výboru pro rozvojovou pomoc OECD a v příloze II, a všem právníckým osobám, které jsou v takové zemi usazeny. Komise zveřejňuje a aktualizuje přílohu II v souladu s pravidelnými revizemi seznamu příjemců pomoci vypracovanými Výborem pro rozvojovou pomoc OECD a uvědomí o tom Radu.

2. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle tohoto nařízení je také otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky jiných zemí než zemí uvedených v odstavci 1, a všem právníckým osobám usazeným v těchto zemích, pokud byl sjednán přístup k jejich vnější pomoci na základě vzájemnosti.

Přístup k vnější pomoci na základě vzájemnosti se poskytuje, pokud daná země přiznává za stejných podmínek způsobilost členským státům a dotyčné přijímající zemi.

Přístup k vnější pomoci na základě vzájemnosti se stanoví zvláštním rozhodnutím týkajícím se dané země nebo dané regionální skupiny zemí. Toto rozhodnutí se přijímá postupem podle čl. 35 odst. 2 a platí nejméně po dobu jednoho roku.

Poskytnutí přístupu k vnější pomoci na základě vzájemnosti je založeno na srovnání mezi Společenstvím a jinými dárci a uskutečňuje se na úrovni odvětví podle kategorií vymezených Výborem pro rozvojovou pomoc OECD nebo na úrovni celé země, ať již se jedná o zemi dárcovskou či přijímající. Rozhodnutí o poskytnutí vzájemnosti dárcovské zemi je založeno na průhlednosti, soudržnosti a úměrnosti pomoci poskytované daným dárcem, mimo jiné z kvalitativního a kvantitativního hlediska. Přijímající země jsou v průběhu procesu uvedeného v tomto odstavci konzultovány.

Přístup k vnější pomoci na základě vzájemnosti se v nejméně rozvinutých zemích podle definice Výboru pro rozvojovou pomoc OECD automaticky poskytuje členům Výboru pro rozvojovou pomoc OECD.

3. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle některého nástroje Společenství je otevřena mezinárodním organizacím.

4. Výše uvedeným není dotčena účast kategorií organizací způsobilých z důvodu povahy nebo místa s ohledem na cíle činnosti, která má být provedena.

5. Odborníci mohou být státními příslušníky kterékoli země, aniž jsou dotčeny kvalitativní a finanční požadavky stanovené v pravidlech Společenství pro zadávání zakázek.

6. Všechny dodávky a materiály zakoupené na základě zakázky financované podle tohoto nařízení musí pocházet ze Společenství nebo ze země způsobilé podle odstavců 1 a 2. Pro účely tohoto nařízení je pojem „původ“ vymezen v příslušných právních předpisech Společenství o pravidlech původu pro celní účely.

7. Komise může v řádně odůvodněných případech povolit účast fyzickým a právnickým osobám ze zemí, které mají tradiční hospodářské, obchodní nebo zeměpisné vazby se sousedními zeměmi nebo s jinými třetími zeměmi, jakož i využití dodávek a materiálů jiného původu.

8. Komise může ve výjimečných, řádně odůvodněných případech povolit účast fyzických osob, které jsou státními příslušníky jiných zemí než zemí uvedených v odstavcích 1 a 2, nebo právnických osob usazených v těchto jiných zemích, anebo nákup dodávek a materiálů jiného původu, než stanoví odstavec 6.

Výjimky lze odůvodnit nedostupností výrobků a služeb na trzích dotyčných zemí, krajní naléhavostí nebo skutečností, že by pravidla způsobilosti v daném případě znemožňovala či nadměrně znesnadňovala uskutečnění projektu, programu nebo akce.

9. Pokud se financování Společenstvím vztahuje na operaci prováděnou prostřednictvím mezinárodní organizace, je účast na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle odstavců 1 a 2, jakož i všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle pravidel dané organizace, přičemž se dbá na to, aby bylo všem dárcům zaručeno rovné zacházení. Stejná pravidla se použijí pro dodávky, materiály a odborníky.

Pokud se financování poskytované Společenstvím vztahuje na operaci spolufinancovanou třetí zemí, s výhradou vzájemnosti stanovené v odstavci 2, nebo regionální organizací nebo členským státem, je účast na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle odstavců 1, 2 a 3 a všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle pravidel této třetí země, regionální organizace nebo členského státu. Stejná pravidla se použijí pro dodávky, materiály a odborníky.

10. Pro účely pomoci směřované přímo prostřednictvím nestátních subjektů v rámci tematického programu podle článku 14 se odstavec 1 nepoužije na kritéria způsobilosti pro výběr příjemců grantů.

Příjemci těchto grantů se řídí pravidly stanovenými v tomto článku, pokud provádění pomoci vyžaduje zadávání zakázek.

11. K urychlení vymýcení chudoby prostřednictvím posilování místních kapacit, trhů a nákupů je brán zvláštní zřetel na zadávání místních a regionálních zakázek v partnerských zemích.

Účastníci řízení, kterým byly zadány zakázky, dodržují mezinárodně dohodnuté základní pracovní normy, například základní pracovní normy MOP, úmluvy o svobodě sdružování a kolektivním vyjednávání, o odstranění nucené a povinné práce, o odstranění diskriminace v zaměstnání a povolání a o zákazu dětské práce.

Přístup rozvojových zemí k vnější pomoci Společenství se usnadňuje veškerými prostředky technické pomoci, které jsou považovány za vhodné.

Článek 32

Finanční prostředky poskytnuté Evropské investiční bance nebo jiným finančním zprostředkovatelům

1. Finanční prostředky uvedené v čl. 25 odst. 1 písm. e) spravuje EIB, jiní finanční zprostředkovatelé nebo jakákoli jiná banka nebo organizace, která je schopna je spravovat.

2. Komise přijímá pro každý jednotlivý případ zvlášť prováděcí pravidla k odstavci 1, která upravují sdílení rizik, odměny pro zprostředkovatele odpovědného za provádění, použití a inkasování zisků z finančních prostředků a finanční uzavření operace.

Článek 33

Hodnocení

1. Komise pravidelně sleduje a přezkoumává své programy a vyhodnocuje výsledky provádění zeměpisných a tematických politik a programů a odvětvových politik a efektivnost programování, ve vhodných případech prostřednictvím nezávislých externích hodnocení, aby se přesvědčila, zda jsou cíle plněny cíle, a aby mohla sestavit doporučení pro zlepšení dalších operací. Návrhy Evropského parlamentu a Rady na nezávislá vnější hodnocení budou řádně zohledněny. Zvláštní pozornost je věnována sociálním odvětvím a pokroku dosaženému při plnění rozvojových cílů tisíciletí.

2. Komise zasílá své hodnotící zprávy pro informaci Evropskému parlamentu a výboru uvedenému v článku 35. Členské státy mohou požádat o projednání konkrétních hodnocení ve výboru uvedeném v čl. 35 odst. 3. Výsledky se použijí jako zpětná vazba pro sestavování programů a přidělování prostředků.

3. Do fáze hodnocení pomoci Společenství poskytované podle tohoto nařízení zapojí Komise všechny příslušné zúčastněné subjekty, včetně nestátních subjektů a místních orgánů.

HLAVA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Výroční zpráva

1. Komise posoudí pokrok dosažený při provádění opatření přijatých podle tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu obsahující informace o provádění, výsledcích a pokud možno o hlavních výsledcích a dopadu pomoci. Tato zpráva se předkládá rovněž Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

2. Výroční zpráva obsahuje informace vztahující se k předešlému roku týkající se financovaných opatření, výsledků sledování a hodnocení, zapojení důležitých partnerů a plnění rozpočtových závazků a plateb podle jednotlivých zemí, regionů a odvětví spolupráce. Posoudí se v ní výsledky pomoci, pokud možno za použití konkrétních a měřitelných ukazatelů její úlohy při dosahování cílů tohoto nařízení. Zvláštní pozornost je věnována sociálním odvětvím a pokroku dosaženému při plnění rozvojových cílů tisíciletí.

Článek 35

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí. Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 uvedeného rozhodnutí je 30 dní.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

4. Výbor přijme svůj jednací řád.

5. Jednání výboru o otázkách týkajících se EIB se účastní její pozorovatel.

Článek 36

Účast třetí země, která není způsobilá podle tohoto nařízení

Aniž je dotčen čl. 3 odst. 5, může Komise pro zajištění soudržnosti a účinnosti pomoci Společenství při přijímání akčních programů podle článku 22 nebo zvláštních opatření podle článku 23 rozhodnout, že země, území a regiony způsobilé pro pomoc Společenství podle nařízení (ES) č. 1085/2006 nebo nařízení (ES) č. 1638/2006 a v rámci ERF jsou způsobilé pro opatření podle tohoto nařízení, pokud má zeměpisný nebo tematický projekt nebo program, který má být proveden, globální, regionální nebo přeshraniční povahu. Tuto metodu financování je možné stanovit ve strategických dokumentech a víceletých orientačních programech uvedených v člincích 19 a 20. Ustanovení článku 10 týkající se způsobilosti a ustanovení článku 31 týkající se účasti na řízeních o zadávání zakázek a poskytování grantů a pravidel původu se použijí přiměřeně tak, aby byla dotyčným zemím, územím a regionům umožněna účast.

Článek 37

Pozastavení pomoci

Aniž jsou dotčena ustanovení o pozastavení pomoci v dohodách o partnerství a spolupráci uzavřených s partnerskými zeměmi a regiony, může Rada na návrh Komise přijmout kvalifikovanou většinou vhodná opatření v souvislosti s jakoukoli pomocí poskytnutou dané partnerské zemi podle tohoto nařízení, pokud partnerská země nedodrží zásady uvedené v čl. 3 odst. 1 a jednání s partnerskou zemí nevedou k řešení přijatelnému pro obě strany, nebo pokud jsou jednání odmítnuta, anebo ve zvláště naléhavých případech. Tato opatření mohou zahrnovat i částečné nebo úplné pozastavení pomoci.

Článek 38

Finanční ustanovení

1. Finanční referenční částka pro provádění tohoto nařízení na období 2007-2013 se stanoví na 16 897 000 000 EUR.

2. Orientační částky přidělené pro každý program uvedený v člancích 5 až 10, 11 až 16 a 17 jsou stanoveny v příloze IV. Tyto částky se stanoví na období 2007-2013.

3. Roční položky schvaluje rozpočtový orgán v mezích víceletého finančního rámce.

4. Orientační částka ve výši 465 000 000 EUR se zahrnuje do celkové částky pro tematické programy na financování činností ve prospěch zemí, které využívají evropský nástroj sousedství a partnerství.

Článek 39

Zrušovací ustanovení

1. Zrušují se tato nařízení:

- a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2110/2005 ze dne 14. prosince 2005 o přístupu k vnější pomoci Společenství⁽¹⁾,
- b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 806/2004 ze dne 21. dubna 2004 o podpoře rovnosti žen a mužů v rozvojové spolupráci⁽²⁾,

c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 491/2004 ze dne 10. března 2004 o zavedení programu finanční a technické pomoci třetím zemím v oblastech migrace a azylu (AENEAS)⁽³⁾,

d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1568/2003 ze dne 15. července 2003 o podpoře boje proti chorobám spojeným s chudobou (HIV/AIDS, tuberkulóze a malárii) v rozvojových zemích⁽⁴⁾,

e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1567/2003 ze dne 15. července 2003 o podpoře politik a opatření, která se týkají reprodukčního a sexuálního zdraví a s ním souvisejících práv v rozvojových zemích⁽⁵⁾,

f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2130/2001 ze dne 29. října 2001 o akcích na pomoc vykořeněným skupinám obyvatel v rozvojových zemích Asie a Latinské Ameriky⁽⁶⁾,

g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2494/2000 ze dne 7. listopadu 2000 o opatřeních na podporu zachování tropických a jiných lesů v rozvojových zemích a jejich trvale udržitelného obhospodařování⁽⁷⁾,

h) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2493/2000 ze dne 7. listopadu 2000 o opatřeních na podporu plného začlenění rozměru životního prostředí do procesu rozvoje rozvojových zemí⁽⁸⁾,

i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1726/2000 ze dne 29. června 2000 o rozvojové spolupráci s Jihoafrickou republikou⁽⁹⁾,

j) nařízení Rady (ES) č. 1659/98 ze dne 17. července 1998 o decentralizované spolupráci⁽¹⁰⁾,

⁽³⁾ Úř. věst. L 80, 18.3.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 224, 6.9.2003, s. 7. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2110/2005.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 224, 6.9.2003, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2110/2005.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 287, 31.10.2001, s. 3. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2110/2005.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 288, 15.11.2000, s. 6. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2110/2005.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 288, 15.11.2000, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2110/2005.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 198, 4.2.2000, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2110/2005.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 213, 30.7.1998, s. 6. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 625/2004 (Úř. věst. L 99, 3.4.2004, s. 1).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 40.

- k) nařízení Rady (ES) č. 1658/98 ze dne 17. července 1998 o společném financování akcí na pomoc rozvojovým zemím s evropskými nevládními organizacemi ⁽¹⁾,
- l) nařízení Rady (ES) č. 1292/96 ze dne 27. června 1996 o politice potravinové pomoci, jejím řízení a zvláštních opatřeních na podporu zajišťování potravin ⁽²⁾,
- m) nařízení Rady (EHS) č. 443/92 ze dne 25. února 1992 o finanční a technické pomoci asijským a latinskoamerickým rozvojovým zemím a o hospodářské spolupráci s nimi ⁽³⁾.
2. Zrušená nařízení se i nadále použijí na právní úkony a závazky, kterými se plní rozpočty let před rokem 2007. Odkazy na zrušená nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 40**Přezkum**

Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2010 zprávu hodnotící provádění tohoto nařízení v prvních tří letech a v případě potřeby i legislativní návrh jeho nezbytných úprav, včetně orientačních finančních přidělů stanovených v příloze IV.

Článek 41**Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 18. prosince 2006.

Za Evropský parlament
předseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
J.-E. ENESTAM

⁽¹⁾ Úř. věst. L 213, 30.7.1998, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2110/2005.

⁽²⁾ Úř. věst. L 166, 5.7.1996, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1726/2001 (Úř. věst. L 234, 1.9.2001, s. 10).

⁽³⁾ Úř. věst. L 52, 27.2.1992, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2112/2005 (Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 23).

PŘÍLOHA I

ZEMĚ ZPŮSOBILÉ PODLE ČL. 1 ODS. 1

Latinská Amerika

1. Argentina
2. Bolívie
3. Brazílie
4. Chile
5. Kolumbie
6. Kostarika
7. Kuba
8. Ekvádor
9. Salvador
10. Guatemala
11. Honduras
12. Mexiko
13. Nikaragua
14. Panama
15. Paraguay
16. Peru
17. Uruguay
18. Venezuela

Asie

19. Afghánistán
20. Bangladéš
21. Bhútán
22. Kambodža
23. Čína
24. Indie
25. Indonésie
26. Korejská lidově demokratická republika
27. Laos
28. Malajsie
29. Maledivy
30. Mongolsko
31. Myanmar/Barma
32. Nepál
33. Pákistán
34. Filipíny
35. Srí Lanka
36. Thajsko
37. Vietnam

Střední Asie

38. Kazachstán
39. Kyrgyzstán
40. Tádžikistán
41. Turkmenistán
42. Uzbekistán

Blízký východ

43. Írán

44. Irák

45. Omán

46. Saúdská Arábie

47. Jemen

Jižní Afrika

48. Jihoafrická republika

PŘÍLOHA II

SEZNAM PŘÍJEMCŮ OFICIÁLNÍ ROZVOJOVÉ POMOCI VYPRACOVANÝ VÝBOREM PRO ROZVOJOVOU POMOC OECD

V platnosti od roku 2006 pro zprávy za roky 2005, 2006 a 2007

Nejméně rozvinuté země	Další země s nízkými příjmy (HND na obyvatele < 825 USD v roce 2004)	Země a území s nižšími střed- ními příjmy (HND na obyvatele 826 USD – 3 225 USD v roce 2004)	Země a území s vyššími střed- ními příjmy (HND na obyvatele 3 256 USD – 10 065 USD v roce 2004)
Afghánistán	Kamerun	Albánie	* Anguilla
Angola	Konžská republika	Alžírsko	Antigua a Barbuda
Bangladéš	Pobřeží slonoviny	Arménie	Argentina
Benin	Ghana	Azerbájdžán	Barbados
Bhútán	Indie	Bělorusko	Belize
Burkina Faso	Keňa	Bolívie	Botswana
Burundi	Korejská lidově demokratická republika	Bosna a Hercegovina	Chile
Kambodža	Kyrgyzstán	Brazílie	Cookovy ostrovy
Kapverdy	Moldavsko	Čína	Kostarika
Středoafriická republika	Mongolsko	Kolumbie	Chorvatsko
Čad	Nikaragua	Kuba	Dominika
Komory	Nigérie	Dominikánská republika	Gabun
Konžská demokratická republika	Pákistán	Ekvádor	Grenada
Džibutsko	Papua-Nová Guinea	Egypt	Libanon
Rovnicková Guinea	Tádžikistán	Salvador	Libye
Eritrea	Uzbekistán	Fidži	Malajsie
Etiopie	Vietnam	Gruzie	Mauricius
Gambie	Zimbabwe	Guatemala	* Mayotte
Guinea		Guyana	Mexiko
Guinea-Bissau		Honduras	* Montserrat
Haiti		Indonésie	Nauru
Kiribati		Írán	Omán
Laos		Irák	Palau
Lesotho		Jamajka	Panama
Libérie		Jordánsko	Saúdská Arábie (¹)
Madagaskar		Kazachstán	Seychely
Malawi		Bývalá jugoslávská republika Makedonie	Jihoafrická republika
Maledívy		Republika Marshallovy ostrovy	* Svatá Helena
Mali		Federativní státy Mikronésie	Svatý Kryštof a Nevis
Mauritánie		Maroko	Svatá Lucie
Mosambik		Namibie	Svatý Vincent a Grenadiny
Myanmar		Niue	Trinidad a Tobago
Nepál		Palestinská území	Turecko
Niger		Paraguay	* Turks a Caicos
Rwanda		Peru	Uruguay
Samoa		Filipíny	Venezuela
Svatý Tomáš a Princův ostrov		Srbsko a Černá Hora	
Senegal		Srí Lanka	
Sierra Leone		Surinam	
Šalamounovy ostrovy		Svazijsko	
Somálsko		Sýrie	
Súdán		Thajsko	
Tanzanie		* Tokelau	
Východní Timor		Tonga	
Togo		Tunisko	
Tuvalu		Turkmenistán	
Uganda		Ukrajina	
Vanuatu		* Wallis a Futuna	
Jemen			
Zambie			

* Území.

(¹) Saúdská Arábie překročila v roce 2004 hranici pro země s vysokými příjmy. V souladu s pravidly, která pro revizi tohoto seznamu vypracoval Výbor pro rozvojovou pomoc OECD, bude ze seznamu vyňata v roce 2008, pokud i v letech 2005 a 2006 bude země s vysokými příjmy. Její čisté příjmy v rámci oficiální rozvojové pomoci od členů Výboru pro rozvojovou pomoc OECD byly 9,9 milionů USD v roce 2003 a 9 milionů USD (předběžně) v roce 2004.

PŘÍLOHA III

ZEMĚ AKT, JEŽ JSOU SIGNATÁŘI PROTOKOLU O CUKRU

1. Barbados
 2. Belize
 3. Guyana
 4. Jamajka
 5. Svatý Kryštof a Nevis
 6. Trinidad a Tobago
 7. Fidži
 8. Konžská republika
 9. Pobřeží slonoviny
 10. Keňa
 11. Madagaskar
 12. Malawi
 13. Mauricius
 14. Mosambik
 15. Svazijsko
 16. Tanzanie
 17. Zambie
 18. Zimbabwe
-

PŘÍLOHA IV

ORIENTAČNÍ FINANČNÍ PŘÍDĚLY PRO OBDOBÍ LET 2007–2013 (V MILIONECH EUR)

Celkem	16 897
<i>Zeměpisné programy:</i>	10 057
Latinská Amerika	2 690
Asie	5 187
Střední Asie	719
Blízký východ	481
Jižní Afrika	980
<i>Tematické programy:</i>	5 596
Investice do lidí	1 060
Životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů	804
Účast nestátních subjektů a místních orgánů na rozvoji	1 639
Zajišťování potravin	1 709
Migrace a azyl	384
<i>Země AKT, jež jsou signatáři protokolu o cukru</i>	1 244

PŘÍLOHA V

NEROZVOJOVÉ ZEMĚ A ÚZEMÍ

1. Austrálie
 2. Bahrajn
 3. Brunej
 4. Kanada
 5. Čínská Tchaj-pej
 6. Hongkong
 7. Japonsko
 8. Korea
 9. Macao
 10. Nový Zéland
 11. Kuvajt
 12. Katar
 13. Singapur
 14. Spojené arabské emiráty
 15. Spojené státy americké
-